

Samoupravni nadzor v ZP Iskra

Ko poskušam analizirati mesto in vlogo samoupravne delavske kontrole v ZP ISKRA kot nepreizkušen model v naši samoupravni praksi, se mi vsiljuje eno od pomembnejših vprašanj, kako v tako konkretnih in dinamičnih samoupravnih procesih, ki smo jim priča v ZP ISKRA, postaviti samoupravno delavsko kontrolo v učinkovito samoupravno resničnost. Z novo samoupravno ureditvijo smo dobili pomembno določbo v 143. členu samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ISKRA, kar pomeni novo etapo v razvoju delavske kontrole v ISKRI.

Naj poskušam razmejiti nekatera področja dejavnosti odbora za samoupravni nadzor.

1. Kontrolo izvajanja samoupravnega dogovorjenega delovanja podpisnic sporazumov v združenem podjetju.

2. Kontrolo uresničevanja sprejetih odločitev samoupravnih organov v združenem podjetju.

3. Kontrolo zakonitosti poslovanja glede na pozitivne predpise in normativne akte in družbenopolitičnih stališč vseh tistih organizacijskih enot združenega podjetja, katerim so poverjene v izvrševanje skupne funkcije in naloge podpisnic.

4. Obravnava pritožb delavcev temeljnih organizacij združenega dela, delovnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij, ki zadevajo medsebojne odnose v združenem delu in predlaga rešitev za odločanje v ustreznem samoupravnem organu.

Glede na omenjene opredelitve pristojnosti pa smo zgradili in razčlenili lastne programe dela, ki so prilagojeni specifičnim razmeram v združenem podjetju. Torej je naša konkretna naloga uresničevanje teh postavljenih ciljev v praksi. Ta naloga, ki je bila zaupana odboru, ni in ne more biti lahka, saj je širina tako zasnovane organiziranosti v združenem podjetju izredno obsežna in zahteva od slehernega člana odbora veliko strokovne moči.

Pri tem pa je seveda prav, da stopimo v vsakdanjost dela odbora, da poskušamo razgrniti nekatere probleme, ki naj jih, oziroma moramo odpraviti s pomočjo strokovnih služb.

Da se z našo aktivnostjo ne moremo preveč pohvaliti, izhajam iz spoznanja, da smo vkorakali v neko novo izvirno funkcijo samoupravljanja, ki povzroča precej težav, kakor tudi v koordinaciji z drugimi samoupravnimi organi znotraj združenega podjetja in z zunanjimi institucijami, predvsem s SDK. Torej, obstaja še odprto vprašanje, kako doseči še tesnejše sodelovanje med samoupravnimi organi predvsem pa organi, ki so v podjetju odgovorni za finančno politiko.

Torej je bistven pomen za delo odbora razpolagati s poslovnimi in vsesplošnimi informacijami, ki sodijo v pristojnost odbora. Vsa strokovna opravila, ki zadevajo delo organa delavske kontrole, bi se morala opravljati v strokovnih službah, to pa pomeni, da bi moral biti v delu odbora vključen strokovni delavec, ki bi do neke mere pripravljaj in preverjal potrebne podatke in druge akte, ki so pomembni za delo odbora. Tako zastavljena povezanost bi vsekakor prispevala k učinkovitemu delu odbora, saj je treba razumeti, da brez strokovne pomoči ne moremo doseči učinkovitih rezultatov.

Naštevaj bi lahko še veliko objektivnih in subjektivnih težav, ki spremljajo to področje dela, vendar kljub nepopolnosti in počasnosti v prvih korakih uveljavljanja samoupravnih kontrole optimistično gledamo na ustrežnejši položaj našega delovanja.

T. B.

Za vzpostavitev nove organizacije

V začetku januarja smo imeli sestanek, kjer so bili prisotni republiški funkcionarji ZK in sindikatov, predstavniki ZK in sindikata Gorenja in Iskre. Na tem sestanku smo se pogovarjali o uresničevanju samoupravnega sporazuma Elektrovinske industrije Slovenije.

Ugotavljali smo, da smo izvolili delavski svet, poslovodni odbor in ostale odbore. Vsi odbori so že začeli z delom, pripravili so si svoje okvirne programe dela. Strokovnih služb na ravni Elektrovinske industrije Slovenije še nismo oblikovali. Ugotavljali smo, da smo v pol leta po podpisu sporazuma premalo naredili na uresničevanju sporazuma. Takšno samokritično oceno lahko sprejmemo tudi v političnih organizacijah.

Ugotovili smo, da je skrajni čas, da se v Elektrovinski industriji Slovenije oblikuje 1 svet ZK. Ta svet bo nastal tako, da bo vsaka OO ZK v vsaki TOZD Iskre in Gorenja izvolila enega člana in sicer do 5. februarja. Ker bo svet ZK zelo številčen (prek 100 članov), se bo sestajal morda le dvakrat letno. Da bi program dela sveta ZK učinkoviteje izvajali, bomo izvolili 18-članski sekretariat.

Komunisti v Elektrovinski industriji Slovenije smo dolžni, da bomo naše cilje opredelili jasno, da bomo ustvarili enotnost pri izvajanju dogovorjenih ciljev in da bomo ustvarili takšno vzdušje, da bomo cilje lahko učinkovito uresničevali. Komunisti moramo vskladiti načrtovanje razvoja in gospodarjenja, vskladiti moramo tudi dosežanje proizvodne programe. Omogočiti moramo racionalno nabavo in prodajo na domače in

tujih trgih. Izdelati je potrebno principe združevanja sredstev za povečanje proizvodnje in vzpostaviti mehanizem, ki bo omogočal izvajanje teh principov. Komunisti smo dolžni zastaviti stabilizacijsko politiko gospodarjenja. Vzpostaviti moramo ustrezen sistem informiranja za strokovne službe in za vse samoupravljalce.

Kvaliteta dela komunistov se bo izražala v izdelavi in izvajanju postopkov, ki omogočajo uresničitev posameznih zamisli sporazuma, prav tako se bo odgovornost pokazala pri pripravi odločitev, v procesu vsklajevanja itd.

Predvsem pa moramo komunisti omogočiti, da bo prišlo do večjega medsebojnega zaupanja med vsemi delavci in TOZD v SOZD Elektrovinske industrije Slovenije. S. Preskar

Na drugi strani objavljamo razgovor z Edijem Delopstom (na sliki) v. d. direktorja področja za ekonomiko.

IZPOLNITEV GOSPODARSKIH NAČRTOV prinaša koristi slehernemu delavcu Iskre in Gorenja

Pod vodstvom predsednika V. Logarja je v torek, 4. 2. 75., v Ljubljani zasedal delavski svet Združenih podjetij Elektrovinske industrije Ljubljana in sprejel več pomembnih sklepov, ki jih bomo objavili v naslednji številki Glasila Iskra, danes pa vam posređujemo le najvažnejše zaključke in ugotovitve:

1. „Zasnove programske usmeritve in poslovne politike podjetja“, ki so bile več kot mesec dni v razpravi v vseh TOZD, so brez večjih bistvenih pripomb sprejele vse TOZD Iskre in Gorenja, zato je naša skupna naloga (od TOZD do ZP) pripraviti in izdelati

operativne plane do 1. 1980 ter perspektivne plane za naslednje daljše obdobje. Pri tem morajo biti za osnovo enotna metodologija planiranja ter ustrezni in vnaprej opredeljeni cilji:

- odrejen standard delavcev po posameznih letnih obdobjih (kategorija OD),
- odrejen družbeni standard delavcev (stanovanja, družbena prehrana,
- predviden razvoj vsake TOZD ter program vlaganja v razširjeno reprodukcijo (investicije v razširitev proizvodnje in nove programe, v kadre ipd.)

ANNO 1849

JUSTIN 1937 / ANNO 1849

Osmega februarja 1849 je za vedno prenehalo biti srce našega največjega genija — dr. Franceta Prešerna. Slovenska vlada je 8. februar zato proglasila za kulturni praznik Slovenskega naroda.

(Iz Prešernove: Elegije svojim rojakom)

*Kranj'c, ti le dobička iščeš,
bratov svojih ni ti mar,
kar ti bereš, kar ti pišeš,
mora dati gotov d' nar!*

*Kar ni tuje, zaničuješ,
starih šeg se zgublja sled,
pevcev svojih ne spoštuješ,
za dežele čast si led! —*

*Tiho pesem! — Bolečine
ne razglašaj naših ran,
če nečast te naša gine,
domu, Kranj'c moj, zvest postan!*

Iskra in Gorenje morata postati enovita poslovna organizacija, ki temelji na najbolj demokratični samoupravni podlagi.

2. Kot že dan prej poslovodni odbor, je danes tudi delavski svet EKIL ocenil plan za 1. 1975 za zelo ambicioznega, vendar je apeliral na vse delavce Iskre in Gorenja, na vse TOZD in posebej na vse družbenopolitične organizacije (sindikat, partijo, mladino in borce), da se z vsemi silami bore za ostvareitev zastavljenih ciljev. „Ne sme nam biti vseeno, kako bomo letos poslovali, saj izpolnitev planov predstavlja zagotovitev eksistence več

kot 120.000 delavcev in svojcev naših delavcev,“ je poudaril predsednik PO Ivan Atelšek, ter pozval vse delavce in družbenopolitične organizacije k vlaganju skrajnih naporov za ostvareitev zastavljenih načrtov. „Brez ambicij ni napredka!“ je dejal, ko je navajal številko 150.000.000 dolarjev izvoza (lani 85 mio dolarjev), ali poprečni OD 3.090 (lani 2.490 N din).

Plan za 1. 1975 je bil torej sprejet, sedaj pa morajo vse temeljne organizacije združenega dela (tovarne) in delovne organizacije ter Iskra in Gorenje posebej sprejeti še svoje detaljne gospodarske plane in sprejeti sklepe in zadolžitve, kako plane tudi izpolniti, ter postaviti za vsako področje odgovorne osebe. Vsekakor se bomo morali vsak posebej in vsi skupaj bolje organizirati, bolje delati in odgovorneje posloovati!

3. Delavski svet je na tem zasedanju vpeljal novost: vprašanja delegatov, ki jih na vsakem zasedanju lahko postavljajo ustmeno ali v pisni obliki kateremukoli vodilnemu delavcu Iskre in Gorenja, na katera bodo dobili odgovore takoj ali pa najkasneje na prvem naslednjem zasedanju DS.

Razprava na DS se je odvijala v približno enaki smeri kot na poslovodnem odboru prejšnjega dne, zato tega tu ne ponavljamo, temveč opozarjamo naše bralce na članek, ki govori o zaključkih PO, pod naslovom „Enotno za ostvareitev skupnih ciljev“, in ga priobčujemo v današnji številki na str.

I. S.

IZ TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI

Delo na končnih meritvah in ročnem žigosanju keramičnih kondenzatorjev. K reportaži na 4. in 5. strani.

Analiza gospodarskih tokov v ZP Iskra

Branžna reorganizacija ZP Iskra je omogočila nastanek vsekakor enega najpomembnejših področij za proučevanje in analizo gospodarskih tokov v Iskri – področja za ekonomiko. V. d. direktorja tega področja je ugledni gospodarstvenik in družbenopolitični delavec Edi Delopst. Pogovor z njim smo skušali organizirati že prej, toda žal časovno nismo mogli priti skupaj.

Ali bi prosim najprej spregovorili o ustanovitvi področja za ekonomiko v ZP Iskra?

„Mislim, da ustanovitev in določitev delokroga področja za ekonomiko dajeta šele okvir za dejanski pristop k izvajanju funkcij, ki sodijo v to področje. Če lahko nekatera druga področja označim kot operativna, pa bi v primerjavi z njimi področje za ekonomiko označil za studiozno področje, ki naj proučuje oz. analizira gospodarska gibanja v celotni Iskri.“

In kakšna je njegova naloga? Delokrog področja za ekonomiko je dokaj obsežen, saj naj bi vseboval tako načrtovanje, kot analizo gospodarskih tokov v najširšem smislu besede, kot tudi pripravljane gradiv oz. analiz za prihodnje poslovne odločitve posameznih enot v ZP. To seveda ne pomeni, da bo imelo naše delo le kabinetski značaj, da bo zaprto vase, temveč bo moralo imeti nenehne stik z neposrednim dogajanjem v naših temeljnih organizacijah združenega dela in v njihovih asociacijah, kot tudi z družbenopolitičnimi skupnostmi oz. njihovimi organi.“

Kakšne najpomembnejše naloge vas čakajo v bližnji prihodnosti?

„Glavno področje dela v sedanji fazi bo slonelo na pripravi organiziranja izdelave metodoloških pristopov za čimhitrejšo analizo poslovnih rezultatov in odločitev ter v zvezi s tem tudi načrtovanje gospodarskega razvoja ZP Iskra v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem smislu. Poleg tega je v tem delokrogu predvideno tudi opravljanje nekaterih zadev s strani analiziranja in proučevanja poslovnih naložb. V zvezi s tem pa nastopa pomembno vprašanje kadrov, ki morajo izpolnjevati naslednje pogoje: poznavanje poslovne programske in tehnološke usmeritve ZP Iskra oz. njenih organizacij, smisel za teamsko in koordinativno delo, poznavanje posameznih funkcij in ne na koncu tudi ustrezno družbenopolitično angažiranost.“

Kako pa je planiranje v Iskri povezano s planiranjem gospodarstva v celotni Jugoslaviji?

„Znano vam je, da prav zdaj potekajo v naši družbeni skupnosti intenzivne razprave o vlogi načrtovanja. Zato v svojem odgovoru ne bi dajal poudarka planskim funkcijam in njihovi vlogi v preteklem obdobju. To obdobje označujem jaz kot **zbirno planiranje**. Zato se kaže potreba oblikovanja novega samoupravnega planskega sistema v SFRJ, oz. SRS, kot v ZP Iskra. Nedvomno je, da osnovna funkcija planiranja izhaja iz temeljne organizacije združenega dela, kar pa ne more biti ovira za uspešnejše oblikovanje planskih funkcij v sestavljenih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih. Menim, da je razlika samo v nekaterih pojmih oz. metodah pristopa v samoupravnem načrtovanju. Prepričan sem, da je treba, sicer postopoma, preiti iz dosedanjega **zbirnega planiranja** na **vsklajevalno planiranje**. Na prvi videz kaže to le na zamenjavo besed, ima pa globlji pomen, kajti vsklajevalno načrtovanje zahteva veliko več komuniciranja, kreativnosti, argumentiranja, prepričevanja in končno vsklajevanja, kot že sama beseda pove. Zato se zavzema za postopen prehod in za močnejši terminski premik planskih projekcij v tekočem letu za naslednje leto. To bo seveda zahtevalo ustrezno organiziranje planskih funkcij od TOZD navzgor kot osnovnega nosilca planiranja. Vsaklajevalno načrtovanje ne bi smeli razumevati kot dejavnosti samo

v okviru združenega dela, temveč v najširšem smislu, v okviru družbenopolitičnih skupnosti.“

Zdaj je v pripravi srednjeročni plan razvoja Slovenije. Kaj bo ta plan pomenil za Iskro?

„Ta plan razvoja naše republike do leta 1980 bo moral vsekakor oblikovati razvoj elektroindustrije v prihodnjem srednjeročnem obdobju, vzporedno s tem pa bo oblikoval razvojne možnosti našega združenega podjetja v okviru slovenske elektroindustrije.“

Bi spregovorili kaj o Iskrinem gospodarskem načrtu za leto?

„Predlog plana za leto je izdelan z vsemi pripadajočimi dokumenti in bo delegatom te dni dan na razpolago za razprave v njihovih delegacijah. Vzporedno s tem bo tekla tudi razprava v ustreznih skupščinskih organih v ZP Iskra in družbenopolitičnih organizacijah.“

Kakšne pa so značilnosti plana?

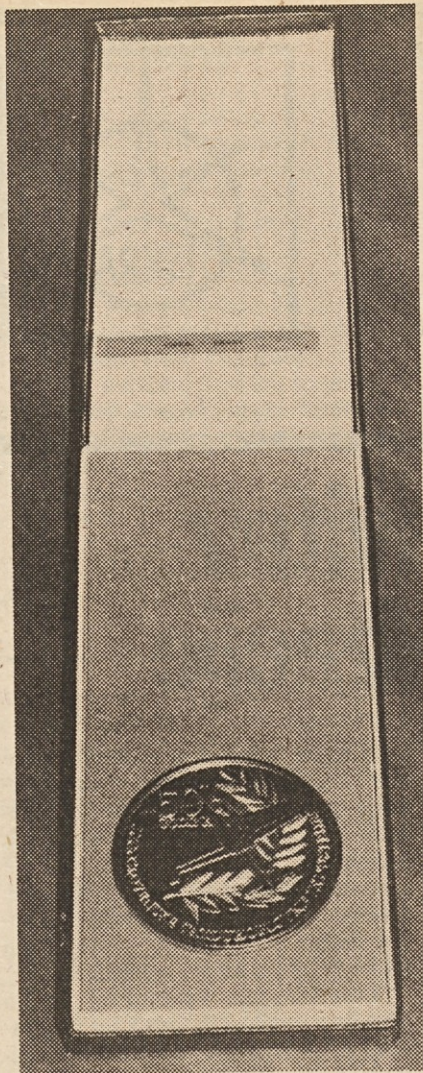
„Načrt gospodarjenja za leto se vedno ohranja dokaj visoko rast proizvodnje, izvoza in akumulacije, do čim ne zadovoljuje v zadostni meri zmerne zaposlovanja, kar se nam v teku leta pozneje odraža tudi v večjih dosežkih produktivnosti dela.“

Plan tako med drugim predvideva za 5.590.256.000 dinarjev vrednosti proizvodnje, za 69.883.000 dolarjev izvoza in 610.188.000 dinarjev akumulacije.“

Ali so spremembe v ZP kaj vplivale na plan, točneje na njegovo oblikovanje?

„Kljub težavam, ki spremljajo vsako reorganizacijo, lahko ugotovimo, da plan za leto sprejemamo veliko preje kot v zadnjih sedmih letih, čeprav bi bilo glede na organizacijske spremembe lahko povsem obratno. Vendar pa nas to ne sme zadovoljiti, saj menim, da bi bilo treba za leto 1976 že na podlagi letošnjih polletnih rezultatov izdelati osnovne projekcije gospodarskega razvoja v posameznih TOZD in njihovih asociacijah. Tako bi lahko plan za prihodnje leto izdelali in sprejeli vsaj do konca tega leta. Seveda nas letošnja čaka še izdelava srednjeročnega programa, zato leto 1975 ne bo lahko samo v stabilizacijskem smislu, temveč tudi za področje plansko-ekonomskih funkcij.“

Spraševal
Lado Drobež

ISKRA – COMMERCE, LJUBLJANA

Delo Iskrinih filijal

Te dni je bila v Ljubljani konferenca direktorjev Iskrinih filijal. Udeležili so se je direktorji filijal iz Beograda, Zagreba, Sarajeva, Skopja, Novega Sada, Niša, Prištine, Titograda, Splita, Reke, Banja Luke, Osijeka, Maribora in Ljubljane. Konferenco je vodil direktor TOZD Domači trg v novem Iskra Commerce

Primožič, ki je v okviru prve točke dnevnega reda tudi seznanil prisotne z organizacijskimi spremembami v Iskri ter jim pojasnil novo organiziranost.

V nadaljevanju se je udeleženci proučili izvrševanje operativnih nalog v lanskem decembru. Iz podatkov, ki so jih podali, je razvidno, da so vse dejavnosti izpolnile lani vse svoje planske obveznosti. Je tudi nekaj izjem, predvsem v servisni dejavnosti, kjer plana iz objektivnih razlogov niso izpolnili.

Seja se je nadaljevala s poročilom o podpisu sporazumov s trgovinskimi partnerji. S tem so poročali direktorji filijal, ki so obrazložili problematiko, ki je prisotna na trgu, nastala pa je zaradi reorganizacijskih sprememb.

ISKRA, ELEKTROMOTORJI ŽELEZNIKI

Nagrajeni jubilanti

V Elektromotorjih so v soboto, prvega februarja, na sindikalnem občnem zboru podelili priznanja in nagrade delavcem, ki so zaposleni v njihovi tovarni 25, 20, 15 in 10 let.

Veterani dela so se vrstili in sprejemali čestitke iz rok predsednika sindikata. Človeku, ki je spremljal slovesnost, so nehote ušle misli nazaj v leta nastajanja te tovarne, ki je vzklila takorekoč iz nič, le z goro entuziazma, potoki znoja in pravo gorenjsko trmo. Prav ti veterani dela so začeli svoj kovinarski poklic s par stroji v starih štalah. Udarniško so zgradili elektrarno, ki jim je poganjala stroje, udarniško so kopali temelje za novo tovarno, vse popoldneve so napolnjevali gradbišče in zrasla je moderna tovarna, ki so jo napolnili z modernimi stroji. Danes se izdelki teh rok, požlahtnjeni z modernimi tehnološkimi prijemi in postopki lahko mirno postavijo ob stran najbolj znanih svetovnih firm na tržišču.

Ob svoji 50-letnici je tovarna „Soko“ ZP Iskra za uspešno dolgoletno sodelovanje podelilo v priznanje pričujočo spominsko plaketo.

Priznanja so dobili:

25 let: Primožič Minka, Šmid Marjan, Tomše Pavla.

20 let: Bertonec Janez, Bertonec Marija, Bertonec Kristina, Demšar Marija, Eržen Franc, Koblar Rezka, Leben Janez, Pegam Vlado, Šturm Minka, Šuštar Pavle, Šturm Jože, Tolar Gabrijela, Tavčar Marija, Tušek Niko, Tomše Milan.

15 let: Beguš Mihaela, Benedik Vera, Bobnar Tončka, Drogz Marija, Demšar Marta, Eržen Ivanka, Čemažar Ivanka, Fajfar Marija, Gaser Julka, Gartner Polde, Habjan Stane, Habjan Mara, Kavčič Janez, Lotrič Rafko, Logar Anica, Markelj Angelca, Megušar Anton, Mezek Ivanka, Prezelj Tone, Potočnik Rozalija, Rihtaršič Rezka, Rihtaršič Alojzija, Vrhunec Francka, Šubic Anica, Skok Janez.

10 let: Benedičič Anica, Bernard Milka, Bernik Lojze, Bertonec Metod, Bešter Marija, Čenčič Rezka, Črnivec Marija, Frelj Anton, Gartner Ana, Gasar Francka, Hrobat Branko, Jensterle Tončka, Jelenc Ivanka, Kumer Janez, Mohorič Rok, Mušič Marija, Prezelj Dora, Pegam Jože, Primožič Mara, Pokorn Stane, Pfajfar Ivanka, Šturm Marija, Šolar Albina.

Dva izmed nagrajenih jubilarov 25-letnega dela, tudi edina, ki jih je uspelo fotografirati. Ostale jubilarke je zvalil družabni večer.

Šubic Minka, Soklič Marica, Troj Anton, Tolar Marjan, Talar Lucija, Zbontar Albina.

Vsem jubilarom dela iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo ostali naši delovni kolegi.

ISKRA – TOVARNA POLPREVODNIKOV TRBOVLJE

Seja DS

Prejšnji teden je bila v dvorani hotela Rudar v Trbovljah šesta redna seja delavskega sveta Tovarne polprevodnikov Trbovlje. Na njej je delavski svet razrešil dosedanjega v. d. direktorja Živojina Abramoviča in za novega v. d. direktorja imenoval Stana Kovačiča.

Stane Kovačič je bil doslej vodja komercialne v tovarni, v kateri se je zaposlil že pred 11 leti. Zanj so se odločili predvsem zaradi visoke strokovnosti pa tudi zato, ker je dobro seznanjen z vso problematiko v Polprevodnikih. Član zveze komunistov je od leta 1959.

O njegovih kvalitetah za zasedbo tega delovnega mesta so se izrekli predhodno že koordinacijski odbor tovarne, sekretariat OO ZK, vodstvo branže IEZE in kadrovska komisija Občinske konference ZKS Trbovlje.

Novi v. d. direktorja se je zahvalil za priznanje ter med drugim poudaril, da bo ostal vršilec dolžnosti leto dni, potem pa bodo delavci in tudi vodilni, če je sposoben, da opravi dolžnost. Med drugim je spregovoril tudi o delu predhodnih dveh direktorjev – Puclja in Abramoviča, nadaljevanju pa opozoril, da bo morala tovarna tesno povezati z bransko industrijo IEZE ter se nasloniti na notranje delo, na notranje kadre in na notranje rezerve. Spregovoril je tudi o nalogah tovarne ter člane delavskega sveta in vse delavce v tovarni pozval naj mu pomagajo pri opravljanju dolžnosti, ki jo je označil bolj za koordinacijo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Proizvodnja ZP v decembru 1974

	Izpolnitev v 000 din			Odnos m.r. do mes. pl.	Odnos r. I.-XII. do let. pl.	Odnos r. I.-XII. do pl. I.-XII.	Odnos r. I.-XII./74 do r. I.-XII./73
	I-XII/73	I-XII/74	mesečna				
Elektromehanika	779.615	965.894	94.544	94,9	91,3	91,3	123,8
IEZE	420.039	536.952	46.131	78,0	85,1	85,1	127,8
EMO	355.277	384.440	34.073	81,4	84,2	84,2	108,2
Sprejemniki	101.989	136.182	14.786	106,8	90,9	90,9	133,5
Aparati	199.572	262.028	25.527	103,8	100,0	100,0	131,3
Avtoelektrika	219.648	242.066	24.738	95,5	80,2	80,2	110,2
Elektromotorji	148.282	165.229	16.900	94,0	92,4	92,4	111,4
Naprave	53.820	54.075	9.952	187,0	94,6	94,6	100,4
Elektronika	32.348	34.334	6.171	189,0	59,0	59,0	106,1
Kondenzatorji	92.890	108.700	7.936	77,5	96,5	96,5	117,0
Instrumenti	51.886	79.045	9.049	112,7	96,6	96,6	152,3
Polprevodniki	62.076	81.509	7.350	58,6	69,1	69,1	131,3
Usmerniki	61.729	105.431	12.314	180,4	134,7	134,7	170,8
Gospodinjstvi aparati	122.358	143.824	11.837	93,9	100,0	100,0	117,5
Industrijska oprema	15.657	21.563	2.748	185,5	121,3	121,3	137,7
Antene	10.706	13.940	1.530	106,9	93,9	93,9	130,2
Baterije Zmaj	72.081	65.951	5.391	79,3	88,3	88,3	91,5
Orodjarna	13.295	17.881	3.841	234,6	99,6	99,6	134,4
Tovarne skupaj	2.813.268	3.419.044	334.818	95,4	89,7	89,7	121,5
IRI	102.084	95.487	14.357	158,0	96,0	96,0	93,5
Commerce – proizv. dejavnost	85.708	133.115	16.512	122,4	119,1	119,1	155,3
– inženiring	343.760	415.164	51.366	139,1	109,3	109,3	120,7
CAOP	4.050	4.807	470	121,1	103,7	103,7	118,7
Skupne službe skupaj	535.602	648.573	82.705	138,2	108,9	108,9	121,1
ZP ISKRA	3.348.870	4.067.617	417.523	101,6	92,3	92,3	121,4

Uspešno poslovanje Industrije za široko potrošnjo

Branža široke potrošnje seveda še ni zaznala v vseh funkcijah, vendar si odgovorni zelo prizadevajo za čimprejšnjo ureditev začetnih pomanjklivosti. Kakšna pa je ta delovna organizacija, nam bodo najbolje pokazali lanske poslovni rezultati. Ker letni obračuni še niso zaključeni, so podatki še zaokroženi, informativno pa točni.

V SEŽANI so dosegli plan 93 %. Pa so z učinkom kar zadovoljni, saj je znano, da so imeli večji zastoj ob požaru in še težave z dobavo reprodromateriala. Tovariš Boris Hlačar, ki nam je dal te podatke, pravi, da bodo poiskali še precej notranjih rezerv, zlasti bodo izboljšali organizacijo dela, ki še ni taka, kakor si želijo.

Izvoz ni bil najboljši, izvozili so 5.500 aparatov v Nemčijo, vse ostalo pa prodali doma. S prodajo pa je zadnja dva meseca nekaj težav, ker se je IC razformiral, branža pa še ni popolnoma formirana in zato je prodaja v najboljši sezoni skoro dva meseca počivala.

So pa letos investirali preko stare milijarde in pol v novo strojno opremo in dokončali proizvodno halo in jo opremili s sodobnim strojnim parkom. Precej si v bližnji bodočnosti obetajo od gradnje nove hale, ki jo krvavo potrebujejo za skladiščenje. Zgradili bodo preko 2000 kvadratnih metrov pokritega prostora, ki bo služil pol za proizvodnjo, pol za skladišča. S tem bodo dosegli, da bodo imeli material pri roki, saj zdaj skladišče v okolici Sežane in celo v Lokvah.

Sicer pa letos upajo na najboljše, saj so posledice požara že popolnoma odpravili in se bodo lahko posvetili redni proizvodnji.

PRŽAN je dosegel proizvodni plan 85 %. Da niso dosegli predvidenega plana, je predvsem krivo pomanjkanje prostih sredstev, ker v tovarni mnogo uvažajo, pa je reprodromaterial večkrat ostajal na carini. Izvozili so za nekaj preko milijon USA dolarjev in uvozili za blizu 6 milijard starih din reprodromateriala.

Največja investicija je bil nov konvejer v montaži, ki je v precejšnji meri prispeval k povečanju proizvodnje. Prodaja pa je bila boljša od leta 1973 in imajo trenutno na zalogi le okrog 10 odstotkov lanske proizvodnje. Tovariš Radanovič Ivan, vodja gospodarskega sektorja, nam je še povedal, da imajo 80 % opraviti pri proizvodnji z materialom in le 20 % vložijo svojega dela. Tako se jim že zelo pozna vsak zastoj pri dobavi materiala.

GOSPODINSKI APARATI
RETEČE. V tej TOZD so v letu 1974 dosegli zastavljeni plan stoprocentno, saj so planirali vrednost proizvodnje 143.388.000, dosegli, oz. realizirali pa so proizvodnjo v vrednosti 143.824.000 novih din. Izvozili so še preko plana, saj so presegli plan izvoza za 12 %, planirali so za izvoz 12.134.663 din izdelkov, izvozili pa so za 13.575.885 din.

Plan uvoza pa so dosegli le 80,58 %, to je 15.767.330 N din, čeprav so planirali za 19.566.000 din uvoza. Doma so realizirali plan proizvodnje 101 % — planirali so namreč, da bodo na domačem trgu prodali za 122.765.325 din, uspelo pa jim je prodati za 123.915.944 novih din.

Poleg tega so osvojili proizvodne vrste novih izdelkov: trobojni plinski kuhalnik, P-3-A, električni štedilnik Venera, delovno plinsko vgradno ploščo GAP, električno delovno vgradno ploščo GAO, vgradno pečico GAD, električno peč Globus 2100, konveksijsko električno peč GSE in sušilnik za lase RM.

V Retečah gradijo tudi nove skladiščne in delovne prostore velikosti 6000 kvadratnih metrov in upajo, da jih bodo začeli uporabljati že letos junija. Ta investicija, ki so jo polovico realizirali že lani, bo stala 35.000.000 novih dinarjev.

Imajo pa nekaj zalog in sicer za domači trg 2.252.327 N din in za izvoz za 1.977.417 N din.

Tovariš Košorok Lado, vodja gospodarskega sektorja, ki nam je povedal gornje podatke, nam je ob koncu izrazil zadovoljstvo z doseženimi uspehi, saj je finančni efekt kljub slabim napovedim presejalno netljivo dober.

V ELEKTROMOTORJIH V ŽELEZNIKIH smo prosili analitika Tonko Košmelj-Prezljivo, naj nam pove,

kako so lani poslovali. Takole je povedala: Količinsko smo v Železnikih in v Idriji dosegli plan 94 %, po vrednosti pa 92,4 %. Da niso dosegli zastavljenih ciljev stoprocentno, je predvsem kriva dobava sestavnih delov za gospodinske aparate, ki jih dobivajo pri italijanski firmi Girmi.

Izvozili pa so leta 1974 ravno toliko, kakor prejšnje leto, in sicer 38 % proizvodnje. Na mednarodni trg so poslali 1.377.000 motorjev to je za 5.515.000 USA dolarjev in sicer za 5.349.000 dolarjev na konvertibilno področje. Z zalogi nimajo posebnih težav. Točnih izračunov sicer še nimajo, analitik pa sodi, da bo za 860 starih milijonov ostanka dohodka.

V Polprevodnikih aktiven delavski nadzor

V prejšnji številki sem pisal o vlogi delavske kontrole pri neposrednem gospodarstvu v Iskrini tovarni polprevodnikov v Trbovljah. S predsednico njihovega Odbora delavskega nadzorstva Stano Sterniša pa sva se pogovarjala tudi o drugih nalogah samoupravne delavske kontrole v njihovem podjetju.

Eno takšnih pomembnejših področij je gotovo varstvo pri delu.

„Služba za varstvo pri delu v Polprevodnikih je v začetku leta 1974 predložila samoupravnim organom pravilnik varstva pri delu, ki ga sredi lanskega leta ni še nihče obravnaval.“ S temi besedami je sogovornica načela temo o tem problemu. „ODN je menil, da je takšno zaylačevanje nedopustno glede na zelo veliko nevarnost tehnoloških postopkov dela. Prav na intervencijo ODN so nato sprejeli pravilnik o varstvu pri delu.“

Odbor delavskega nadzorstva je moral posredovati tudi zaradi tega, ker so v tovarni pred časom opustili poučevanje novih delav in delavcev o nevarnostih pri delu. ODN je zato sprejel sklep, da mora kadroviski sektor pripraviti načrt za priučevanje na delovna mesta ter o poučevanju o varstvu pri delu.

Beseda je nato nanesla na nadzorovanje zamud pri delu, neupravičene izostanke in disciplino na delovnih mestih.

„S prihodom ing. Abramoviča se je — moram reči — v tovarni precej

ANTENE VRHNIKA Direktor Franc Cesar nam je povedal, da so gospodarski plan realizirali 94 %. Izvozno uvoznih težav nimajo, ker prodajajo skoro izključno doma, prav tako uporabljajo skoro izključno domači reprodromaterial.

Precej so investirali, tako so uredili centralno ogrevanje, kupili novo trafo postajo, nakupili nekaj strojne opreme in prenovili fasado. Vse investicije so bile vredne kakih 200 starih milijonov. Imajo pa nekaj težav z zalogi, saj imajo v skladišču kar dvomesečno proizvodnjo. Nekaj tega jim je ostalo iz leta 1973, lani pa se je nabralo še več. Ostanek dohodka pa bo predvidoma ca. 100 starih milijonov.

Branža široke potrošnje po vseh teh podatkih in s kadri, ki jih ima na razpolago, ter elanom, ki ga kaže, lahko računa z najboljšim.

KF

S seje delavskega sveta Polprevodnikov.

(Nadaljevanje z 2. strani)

nativno. V zvezi s planom podjetja je opozoril, da predvideva ta načrt 10 %-no povečanje v primerjavi z lanskim realizacijo. To povečanje — sedem milijard sedemsto milijonov din bo treba doseči ob istem številu delavcev in le na račun varčevanja in odkrivanja notranjih rezerv in v zvezi s tem doseganja večjega izplena.

V nadaljevanju so razpravljali in sklepali o Poslovniku o delu gospodarske komisije za nakup sredstev ter

razrešili prejšnjo in imenovali novo komisijo. Za predsednika so izvolili Maksa Černeta. Obravnavali so tudi številna druga vprašanja, kot na primer problem prehrane v podjetju, najetje posojila pri Ljubljanski banki za pripravo proizvodnje, namenjene za izvoz, spregovorili so o poslovanju tovarne v okviru branže IEZE ter o sprejemu gospodarskega plana za letos ter potrditvi končnega računa za lani.

Sejo je vodil predsednik DS Pavle Hacin.

lad

Saša Sterniša — predsednica odbora delavskega nadzora.

zmanjšalo zamujanje, izboljšala se je disciplina, manj pa je bilo tudi neopravičenih izostankov. No, teh slednjih tudi preje ni bilo dosti. Kot veste smo zadnje dni lanskega leta odprli novo obratno ambulanto. Zdaj jo dokončno pripravljamo, prve bolnice in bolnike pa bo sprejela prve februarске dni. Nova ambulanta bo vsekakor vplivala na zmanjšanje števila bolniških staležev, saj bo zdravnik v ambulanti dobro seznanjen z delovnimi pogoji v tovarni in bo zato lažje odločal o morebitni bolniški ali pa premešitvi na drugo delovno mesto. Zdravniki, ki ne poznajo specifičnosti našega dela, pač teže odločajo o tem.“

Slušal sem, da ste imeli precej problemov z nadurnim delom?

„Res je. Ko smo pozorno zbirali podatke o številu nadur, smo ugotov-

vili, da je to število v nasprotju z doseženo realizacijo. Spoznali smo, da bi z boljšo organizacijo dela lahko zmanjšali število nadur ter delo mnogokrat opravili v rednem delovnem času.“

V nekaterih Iskrinih delovnih organizacijah dobivajo člani delavske kontrole številne prijave o različnih nepravilnostih. Je tako tudi pri vas?

„Da, tudi pri nas dobivamo dosti takšnih prijav. Šli pa smo še naprej, saj dovolimo, da nam delavci pošiljajo anonimne prijave. Mnogi se namreč ne upajo javno opozoriti na nepravilnosti, mi pa smo ugotovili, da so se tudi anonimne prijave še vedno doslej izkazale za upravičene.“

To dejstvo o opravičenih anonimnih prijavih je precej žalostno za našo samoupravno socialistično družbo. Ali se nam je treba res skrivati in „izza ovinka“ kazati na nepravilnosti, opozarjati na to, kako bi bilo treba delati. Ne bi smelo biti tako, žal pa je. Kdaj si bomo upali svoje poštene namene tudi javno razgrniti, jih podpisati? Menim, prepričan sem, da že zdaj, pa čeprav to nekaterim gospodom ne bo všeč. Seveda teh nekaj misli, teh nekaj stavkov, ni namenjenih le Polprevodnikom ali Iskri, pač pa je to bolj razmišljanje o žalostnem dejstvu, ki še vedno ponekod obstaja v naši družbi.

— Na kaj pa vas delavci opozarjajo?

„Največkrat na napake v proizvodnji, neopravičene nadure ipd.“

Najin pogovor je ponovno stekel o

gospodarstvu v Polprevodnikih. Čeprav sem že večkrat obiskal trboveljski kolektiv, sem šele tokrat zvedel za različne tokove in nasprotja med posameznimi vodilnimi strokovnimi delavci v tovarni ter za nastajanje posameznih skupin v podjetju, ki si vsake toliko časa skočijo v lase. Kdo je kriv za nastajanje teh skupin, to pot ne bi pogrevali, poudarim pa naj, da takšno grupastvo vsekakor ni v skladu z željami delavcev iz neposredne proizvodnje. Prav ti delavci najbolj občutijo „ribarije med vrhovi“.

Pred Odborom delavskega nadzorstva TPT je vsekakor še veliko dela. Trenutno je v ospredju preiskava, ki jo vodi uprava javne varnosti iz Ljubljane o soodgovornosti nekaterih delavcev v Polprevodnikih v zvezi z neuspelim programom Knapic.

Ob koncu najinega pogovora sem Stano Sterniša vprašal še, čemu se imajo zahvaliti za takšne uspehe Odbora delavskega nadzorstva?

„Delavska kontrola je pri nas zaživel predvsem zaradi podpore, ki smo jo dobili od osnovne organizacije Zveze komunistov in nekdanjega v. d. direktorja Živojina Abramoviča, ki nas je z novim letom žal zapustil, ker je moral na novo delovno dolžnost v Beograd. Kot predsednica ODN bi se rada zahvalila tudi sekretarju OO ZK Bogdanu Lipičniku za moralno podporo pri našem delu. Od nekaterih v podjetju namreč te podpore nismo dobili.“

Ne vem, kaj naj še zapišem. Prepričan sem, da je samoupravna delavska kontrola v Polprevodnikih odigrala pomembno vlogo v procesu sanacije podjetja, hkrati pa sem prepričan, da bo tudi v prihodnje dobila vso podporo od družbenopolitičnih in samoupravnih organizacij ter podporo od novega v. d. direktorja podjetja Staneta Kovačiča.

Lado Drobež

Iskra v mednarodni organizaciji EIRMA

Velika večina Iskrine dejavnosti sloni na lastnih raziskavah in lastnem razvojnem delu. Pri tem se prav tako kot pri drugih sorodnih podjetjih tudi pri nas pojavlja problematika v zvezi z organizacijo, usmerjanjem in vodenjem tega dela.

Prav zato se je Iskra maja leta 1973 vključila v mednarodno organizacijo EIRMA, to je Evropsko združenje za vodenje raziskovalne dejavnosti v industriji. Seveda beseda vodenje ne pomeni, da gre za politiko vodenja s sedeža organizacije, pač pa le za koordinacijo dejavnosti in pa predvsem usmerjanje. Glavni cilj združenja je namreč prispevati k večji učinkovitosti in uspešnosti industrijskih raziskav. Ta cilj dosega EIRMA predvsem z raznimi delovnimi skupinami in seminarji, ima pa tudi letno konferenco, na kateri so glavne teme najbolj aktualna vprašanja RR dejavnosti.

EIRMA (European industrial research management association) je bila ustanovljena pred 9 leti pod pokroviteljstvom OECD kot stalno telo, v katerega so včlanjena evropska podjetja in sedaj združuje že 140 večjih evropskih podjetij, v katerih igra raziskovalno-razvojno delo nadvse pomembno vlogo.

Spisek članov kaže, da so članice skoraj vsa močnejša evropska podjetja. S področja elektrotehnike in elektronike naj naštejemo IBM, Philips, Siemens, Standard Elektrik

Lorenz, Thomson—CSF itd. Poleg ZP Iskra je v EIRMA včlanjena tudi Elektronska industrija iz Niša, sicer pa sta naše in niško podjetje edini članici iz vzhodne Evrope.

V združenju proučujejo in razpravljajo o industrijsko-raziskovalni politiki in vodenju ter preko organizacije združujejo akcije za reševanje problematike na tem področju. Združenje med drugim pospešuje študij organizacije in vodenje industrijskih razstav, razvoj in širšo uporabo v industriji preizkušenih ekonomičnejših in uspešnih metod ter tehnik za vodenje industrijskih raziskav, širše razumevanje mesta raziskav v podjetju, vloge in zahtev raziskav v industriji nasploh ter tiste aspekte ekonomske, vzgojne in znanstvene politike, ki se navezujejo in lahko vplivajo na raziskave v industriji.

Kot že rečeno, deluje EIRMA predvsem preko različnih delovnih skupin, med katerimi naj naštejemo skupino za Patente, Komunikacije v raziskovalnem laboratoriju in vzgojo za vodenje raziskav, Izkoriščanje računalniške opreme v RR dejavnosti, Metode in ekonomsko ocenjevanje RR projektov, Informacije in dokumentacijo ter Organizacijo in vodenje povezanih mednarodnih raziskav.

Iz opisane dejavnosti je razvidno, da obravnavajo delovne skupine marsikateri problem, ki je pereč tudi v Iskri. Uporaba izkušenj, do katerih so prišle članice združenja in ki so jih

posredovale na srečanjih svojih delovnih skupin ter možnost aktivnega sodelovanja pri tem, je narekovalo Iskri, da se je včlanila v to priznano mednarodno organizacijo.

S tem, ko se je Iskra včlanila v EIRMA, se je tudi uradno vključila v grupacijo pomembnih zahodnoevropskih podjetij, s čimer se je njen renome gotovo povzpela, s tem pa so se povečale tudi možnosti za navezavo poslovnih aranžmajev v Zahodni Evropi. Vsekakor so izredno pomembni tudi osebni stiki predstavnikov Iskre z drugimi udeleženci seminarjev, saj takšna srečanja omogočajo boljše informiranje in boljše mednarodno sodelovanje tako po poslovnih plati kot tudi na področju raziskav in razvoja. S tem, ko smo postali člani, imamo tudi možnost dobiti podatke o tem, kako naj še bolj ustrezno organiziramo in vodimo lastne RR dejavnosti na način kot najbolj ustreza tržnemu gospodarstvu ter konkurenčnim prizadevanjem v razvitih deželahh. Z vključitvijo imamo tudi možnost, da se neposredno seznanimo z novimi metodami in sredstvi za industrijske raziskave in razvoj v panogah iz programa ZP Iskra, dobili pa smo dostop tudi do publikacij in drugih pismenih informacij o izmenjavi izkušenj in o dogovorih v delovnih skupinah, kar je na razpolago le članicam tega evropskega združenja.

lad

USTANOVILI NOVE OO ZSMS V ISKRI—ELEKTROMEHANIKI

V tem tednu je konferenca ZSMS v Iskri — Elektromehaniki Kranj pričela z uredničevanjem samoupravnega sporazuma Elektromehanike, ki predvideva v vsaki TOZD tudi osnovno organizacijo ZSMS.

Že v ponedeljek so izvolili nove organe v TOZD Orodjarna. Podobno je potekalo tudi konstituiranje novih osnovnih organizacij ZSMS v temeljnih organizacijah: Skupna proizvodnja delov, Merilne naprave, Vzdrževanje in KOP. Skupne službe. Mladi delavci so sprejeli pravila o delovanju osnovnih organizacij ZSMS v Iskri—Elektromehaniki ter akcijski program za tekoče mandatno obdobje.

Mladi so se zavezali, da bodo sodelovali pri obravnavah statuten vsake TOZD in se kar najbolj tvorno vključevali v vsa področja družbenopolitičnega dela ter resnično zastopali najširše interese mladih delavcev v Iskri—Elektromehaniki. To bo moč doseči z vedno bolj učinkovitim kadrovanjem za posamezne funkcije in z zaostritvijo odgovornosti vseh članov konference ZSMS v OZD Iskra—Elektromehanika.

Alojz Boc

Obiskali smo TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku

Današnje Združeno podjetje Iskra sestavlja 64 temeljnih organizacij združenega dela, združenih v šestih industrijah ali branžah ter v treh organizacijah skupnega pomena.

Najbrž ne pretiravamo, če rečemo, da se delavci posameznih temeljnih organizacij združenega dela med seboj vse premalo poznajo in premalo vedo, kaj vse delamo v naših enotah in kako.

Prav zato je sklenil uredniški odbor našega tednika, naj bi, začevši z današnjo številko Iskre, vsak teden objavili obširnejšo reportažo iz ene izmed naših temeljnih organizacij.

Serijo teh reportaž, ki naj nas med seboj čimbolj spoznajo, začnemo z zapisom in vrsto posnetkov iz Industrije elementov za elektroniko – TOZD Tovarne keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku, o kateri smo v zadnjem obdobju vse premalo pisali.

Nadaljevanje serije reportaž iz naših TOZD pa bo sledilo brez nekega določenega reda, pač kakor nam bodo to narekemale tehnične in druge možnosti tako, da bomo slednjič obdelali in znova predstavili vse naše temeljne organizacije, ki sestavljajo ZP Iskra.

Iskra – Industrija elementov za elektroniko, TOZD Tovarna keramičnih kondenzatorjev, proizvaja različne tipe keramičnih kondenzatorjev za potrebe radijskih in televizijskih sprejemnikov ter za širok sortiment profesionalnih in drugih naprav.

Delovni kolektiv šteje danes okrog 500 zaposlenih, od tega okrog 350 žensk.

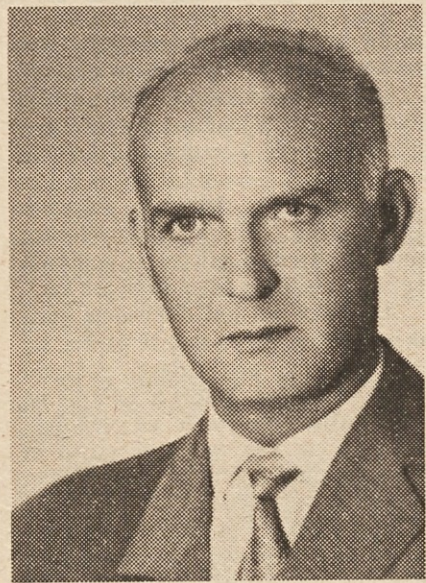
Za začetek sezimo nekoliko v zgodovino, čeprav ne v podrobnosti, da bi tako laže in čimveč povedali o delu, rasti, razvoju in napredku tega našega delovnega kolektiva.

Današnja TOZD Tovarna keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku je imela kot mnoge druge naše tovarne s področja elektronike svojo zibelko v nekdanjem Institutu za elektrovezve v Ljubljani, na Linhartovi cesti, po vojnem potomcu nekdanjih partizanskih radio delavnic 99 d v Starih žagah.

Proizvodnja samih keramičnih kondenzatorjev se je porodila v kemičnem laboratoriju tedanjega IEV. Dejansko proizvodnjo so po osvojitvi začeli v začasnih prostorih na Trgu revolucije v Ljubljani, medtem ko sta bili keramika in montaža keramičnih kondenzatorjev sprva locirani v tovarni na Pržanu, v kurilnici in kletnih prostorih na Linhartovi cesti.

Kot prve so osvojili tako imenovane kolutaste keramične kondenzatorje iz mase N 750. Izdelovali so jih skoraj deset let, in sicer zaradi tedaj omejenega jugoslovanskega trga v letnih količinah okrog 2 milijona kosov, kar je bilo dovolj za pokrivanje takratnih potreb naše elektronske industrije.

Nekako pred 15 leti se je montaža keramičnih kondenzatorjev iz Ljubljane preselila v Žužemberk, v prostore prejšnjega zadržnega doma. Prostori, kakršni so sprva bili, niso ustrezali za tovrstno proizvodnjo, zato

Direktor TOZD Keramični kondenzatorji – Ivan Milič

jih je bilo razumljivo treba najprej ustrezno preurediti. Že nekako štiri leta pred preselitvijo keramičnih kondenzatorjev v Žužemberk pa se je v Vižmarje preselila Keramika, skupaj s proizvodnjo porcelanske keramike za upore, in postala samostojen obrat.

Pridobitev novih in preurejenih delovnih prostorov v Žužemberku, hkrati pa s povečevanjem proizvodnje

jugoslovanske elektronske industrije so bili ustvarjeni pogoji za razširitev proizvodnje keramičnih kondenzatorjev, po katerih je povpraševanje vse bolj naraščalo.

V ta namen je bilo treba zlasti v razvoj vključiti vse več strokovnih sodelavcev in že v nekaj letih je ta proizvodnja dobila okrog 15 različnih keramičnih snovi za izdelavo keramičnih kondenzatorjev, kar je bilo dovolj za pokrivanje vseh potreb rastoče jugoslovanske elektronske industrije.

Za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev so se odprle nove široke možnosti. Potrebe so narekemale skokovito rast proizvodnje različnih vrst keramičnih kondenzatorjev iz razpoložljivih osvojenih keramičnih mas. Rast proizvodnje je bila zares skokovita, vendar pa je zahtevala tudi vedno večje zaposlovanje novih delavcev, kajti tedaj je bila ta proizvodnja še izključno ročna, brez mehanizacije.

Že kmalu po preselitvi proizvodnje v Žužemberk so se prvim kolutastim pridružili še cevasti keramični kondenzatorji. Tedaj se je precej povečalo tudi število strokovnjakov, ki so se v domačih delavnicah lotili ustvarjanja prvih avtomatskih strojev za montažo in kondenzatorjev. Le ti naj bi omogočili pospešitev proizvodnje oz. večjo produktivnost ob sorazmerno počasnejši rasti števila zaposlenih in s tem tudi učinkovitejšo proizvodnjo.

Seveda je bilo ustvarjanje avtomatov za montažo cevastih keramičnih kondenzatorjev za tiste čase, izkušnje in tudi razpoložljive možnosti pravo pionirsko delo, trdo in zahtevno, vendar pa so ga z zagrizenostjo in trdno voljo le izpeljali uspešno.

Iz leta v leto se je nato širil sortiment keramičnih kondenzatorjev, pač kot so to narekemale potrebe jugoslovanske elektronske industrije. Velika večina keramičnih kondenzatorjev iz Žužemberka je tedaj odhajala v Elektronsko industrijo v Nišu, ki je bila sprva izključni proizvajalec tele-

Delo na ročni metalizaciji ploščatih keramičnih kondenzatorjev.

vizijskih sprejemnikov v državi. Kljub še vedno povečini ročni izdelavi keramičnih kondenzatorjev so domače cene dopuščale, da je tovrstna proizvodnja v Žužemberku ustvarjala vsakoletni zavidljiv ostanek dohodka.

Ker je hitra rast elektronske industrije naraščala iz leta v leto in pred kolektiv v Žužemberku postavljala vedno večje in zahtevnejše naloge, je bilo treba zgraditi nove delovne prostore, kajti obstoječi v preurejenem

Mihaela Gnidovec dela na strojni metalizaciji kolutastih keramičnih kondenzatorjev.

nekdanjem združenem domu so postali pretesni in tudi niso dopuščali bolj učinkovite organizacije proizvodnje.

V neposredni bližini je tedaj zrasla nova, sodobna proizvodna hala, v kateri bi bilo mogoče solidno organizirati proizvodnjo, ki bi zlahka dohajala naraščajoče potrebe trga tako po sortimentu izdelkov kakor tudi po zahtevnosti količinah, toda namesto da bi se zgodilo tako, kot so tedaj načrtovali, se je pred dobrimi štirimi leti Elektronska industrija v Nišu odločila za nakup licence in s tem skoraj v celoti zavrila odjem izdelkov tovarne keramičnih konden-

skromne, lastne cene pa zaradi še vedno premalo mehanizirane proizvodnje previsoke, da bi se z njimi lahko učinkovito uveljavili na zunanjih tržiščih.

Iz nastalega kriznega položaja so se v tem obdobju skušali rešiti s tem, da so v novi proizvodni hali vpeljali proizvodnjo dopolnilnega programa. Ker je do takšnega stanja v tovarni prišlo tako hitro, je bil na hitro izbran tudi omenjeni dopolnilni proizvodni program. Tu so nastopile nekatere nove težave, ker so bile nove naloge za kolektiv, vaje dela na področju elektronike, drugačne, saj je ta dopolnilni program temeljil na področju elektromehanike.

Takšno stanje je tovarni prineslo poslovno izgubo v l. 1972 in 1973, s tem pa tudi spoznanje, da dopolnilni program za tovarno ne pomeni rešitve poti iz nastale krize, pač pa da se je treba lotiti posodabljanja in večje modernizacije proizvodnje keramičnih kondenzatorjev in se poskusiti na izvoznem področju, ker je domači trg, kljub povečani proizvodnji ostalih proizvajalcev radijskih in televizijskih sprejemnikov in profesionalnih naprav še vedno premajhen, da bi lahko učinkoviteje proizvajali zanj.

Modernizacija proizvodnje in znižanje lastne cene je bilo geslo delovnega kolektiva tovarne keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku, ki je že v kriznem letu 1972 prišel do sklepa: vse sile usmeriti v posodobitev in avtomatizacijo svoje proizvodnje, čeprav ob stanju, v kakršnem se je tovarna nahajala, ni bilo najboljših materialnih in drugih možnosti za to. Za nakup ustreznih strojev in naprav tovarna ni bila kreditno sposobna, zato so se v lastnih delavnicah lotili izdelav prototipov specifičnih strojev, avtomatov za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev. Letom so nato sledile manjše serije uspešnih avtomatov, ki so se v nadaljnji proizvodnji dobro izkazali. (Dalje na 5. strani)

Geni Maver, Slavka Senica, Vera Kocjančič in Darja Krese delajo v proizvodnji EMI.

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani

Prav gotovo je zelo težko v par vrsticah opisati znanstveno raziskovalno delo na fakulteti, saj vemo, da je ta dejavnost že vrsto let prisotna in se iz leta v leto vse bolj pogloblja in širi. Morda bi pogled v najbližnjo preteklost dal zadovoljivo sliko te dejavnosti.

Zbor raziskovalcev Fakultete za elektrotehniko, ki je bil v mesecu aprilu 1974. leta, je pregledal znanstveno raziskovalno dejavnost v letu 1973. Na tem zboru je bilo ugotov-

ljeno, da se more celotna dejavnost razdeliti na naslednja področja:

1. Biomedicinska elektronika (12 domačih + 20 zunanjih sodelavcev)
2. Avtomatika, kibernetika in sistemske vede (15 + 18)
3. Računalništvo in informatika (17 + 9)
4. Integrirana vezja (16 + 11)
5. Komunikacije (11 + 6)
6. Električni stroji in naprave (13 + 30)
7. Industrijska elektronika (7 + 1)
8. Elektrotermija (4 + 5)
9. Razsvetljava (3 + 0)
10. Elektroakustika (3 + 0)

11. Elektriška merjenja (8 + 0)
12. Visokonapetostna tehnika (4 + 0)
13. Elektroenergetika (6 + 4)

V letu 1973 je bilo izdelanih 15 znanstveno raziskovalnih nalog, ki jih financira Republiška izobraževalna skupnost. Poleg teh je tu še 22 znanstveno raziskovalnih nalog, ki jih je financirala ali sofinancirala Raziskovalna skupnost Slovenije oziroma Sklad Borisa Kidriča. V preteklem letu je opravila fakulteta tudi 6 raziskav za druge naročnike.

Pri tem ne smemo prezreti 85 diplomskih del, 20 magistrskih del in 5 doktorskih disertacij, ki so bili opravljeni v letu 1973 in ki jih

moremo šteti tudi v sklop znanstveno raziskovalnega dela na fakulteti.

Da postaja znanstveno raziskovalno delo na Fakulteti za elektrotehniko pomemben činitelj, je morda potrebno še omeniti, s kolikimi procenti je udeleženo znanstveno raziskovalno delo v celotnem dohodku fakultete. Ta delež je v mejah od 30 do 35 odstotkov.

Za leto 1974 pa so podatki naslednji: 14 znanstveno raziskovalnih nalog, ki jih financira Republiška izobraževalna skupnost, 18 znanstveno raziskovalnih nalog, ki jih financira ali sofinancira Sklad Borisa Kidriča pri Raziskovalni skupnosti Slovenije in 7 znanstveno raziskovalnih nalog za ostale naročnike.

Večina znanstveno raziskovalnega dela se odvija v sodelovanju z neposrednimi uporabniki, saj so nekateri laboratoriji zelo tesno povezani z

industrijo in drugimi organizacijami združenega dela. Prav posebno velja to za Združeno podjetje Iskra, s katerim fakulteta tudi zelo plodno sodeluje tudi na področju izobraževanja.

Prav gotovo je pravilno, da zavzema znanstveno raziskovalno delo na fakulteti vse večji obseg, ki pa je posledica neposredne zainteresiranosti tako raziskovalcev na fakulteti, kakor tudi zunanjih činiteljev, kot so neposredna proizvodnja, raziskovalni in razvojni inštituti, Gospodarska zbornica SRS, razne druge ustanove itd.

Ugotoviti moremo torej, da se razvija znanstveno raziskovalna dejavnost v pravilno smer, obenem pa se moramo tudi zavedati, da prav gotovo še niso izkoriščene vse možnosti, ki nam jih nudi zelo zanimiva stroka elektrotehnika.

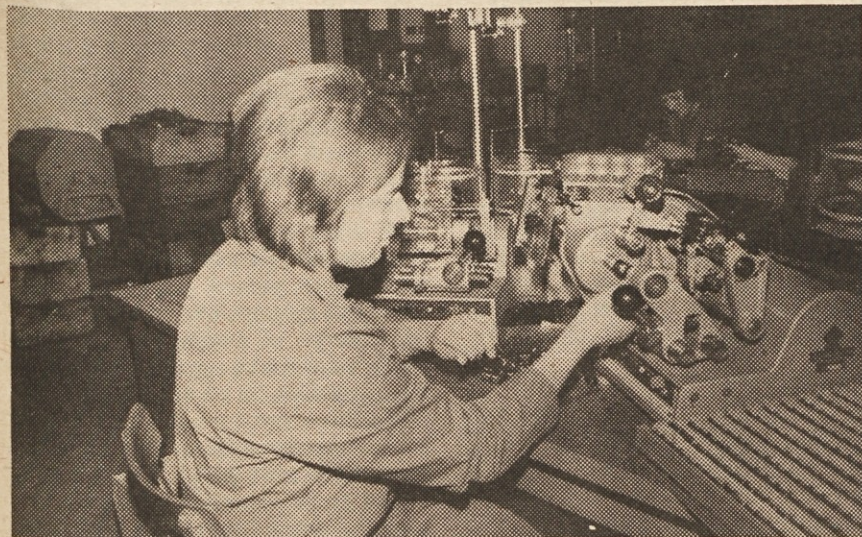
Marija Potočar in Jožica Kranjc delata na sortirnem avtomatskem stroju.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Normalno in redno delo na teh avtomatih je steklo v začetku preteklega leta, ko je delovni kolektiv tovarne keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku zabeležil 40 % povečanje svoje proizvodnje, ob praktično nespremenjenem številu zaposlenih delavcev. Nova strojna oprema je tudi v finančnem pogledu obetala priča-

ščin vsekakor prenizki. Vse to seveda bo imelo svoj negativen vpliv na končni finančni rezultat ob koncu l. 1974, s tem pa seveda tudi na sposobnost tovarne za nadaljnja vlaganja v posodabljanje svoje proizvodnje.

Tovarni v Žužemberku je nujno potrebna nadaljnja rast produktivnosti, možna edinole z novimi vlaganji v moderne specifične stroje. V ta

Jožica Glavan navija tuljave za termostope v proizvodnji EMI.

kovan uspeh, vendar so se sredi leta spet pojavile nove težave, ki so ta težko pričakovani polet tovarne močno prizadele.

V drugem polletju 1974 so se namreč skokovito dvignile cene bakru in srebru, celo za več kot 100 %, enako pa je bilo tudi z drugimi materiali, ki jih potrebuje ta proizvodnja. Hkrati s tem je v svetu začela obču-

namen so že izdelali sanacijsko-investicijski program, ki pa v banki še čaka na rešitev.

Hkrati z modernizacijo proizvodnje pa je treba misliti tudi na novosti na tem področju, na nizkonapetostne kondenzatorje, za katere zleti na zahodu, kamor se je v zadnjem času usmerila tovarna keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku, povpraševanje

Anica Novak, Malka Miklič in Miro Mirtič so kontrolorji v končni kontroli pako stikal in termostopa.

tnje upadati konjunktura, zaradi česar pa ni možna korekcija prodajnih cen izdelkov, skladno s povečanjem nabavnih cen reprodukcijskega materiala. Svoj prispevek k nastalim novim težavam so dali tudi za okrog 25 % povečani osebni dohodki, do tedaj zaradi znanih okoli-

vedno bolj narašča, pri tem pa pojmajo potrebe po klasičnih keramičnih kondenzatorjih.

Tudi v tem pogledu bo tovarna ubrala „bližnjico“ do sodobnejše proizvodnje, do specifičnih strojev, avtomatov, ki jih bodo izdelali doma, kajti nakup takšnih strojev in licenc v

tujini, bi jo nedvomno stal veliko več, v nekaterih primerih celo do petkratne dejanske vrednosti domačega stroja. Zato je tembolj umestno, da si skuša sama ustvariti potrebne avtomate, ki bodo omogočili hitrejšo in cenejšo proizvodnjo, saj bo tako lahko proizvajala po cenah, s katerimi se bo lahko še bolje vključevala v prodajo na tujih tržiščih.

Tovarna keramičnih kondenzatorjev v zadnjem obdobju zalaga inozemska tržišča že s polovico svoje proizvodnje, kar je nedvomno lep uspeh, seveda pa si bo morala v prihodnje zagotoviti sodobnejšo in ceneno proizvodnjo, da bo tja lahko izvažala še vedno rentabilno.

V sanacijsko-investicijskem programu je predvidena osvojitve tržno vedno bolj zanimivih nizkonapeto-

Ivanka Hren, Rezika Plot in Ivanka Miklič skrbijo za želodce zaposlenih.

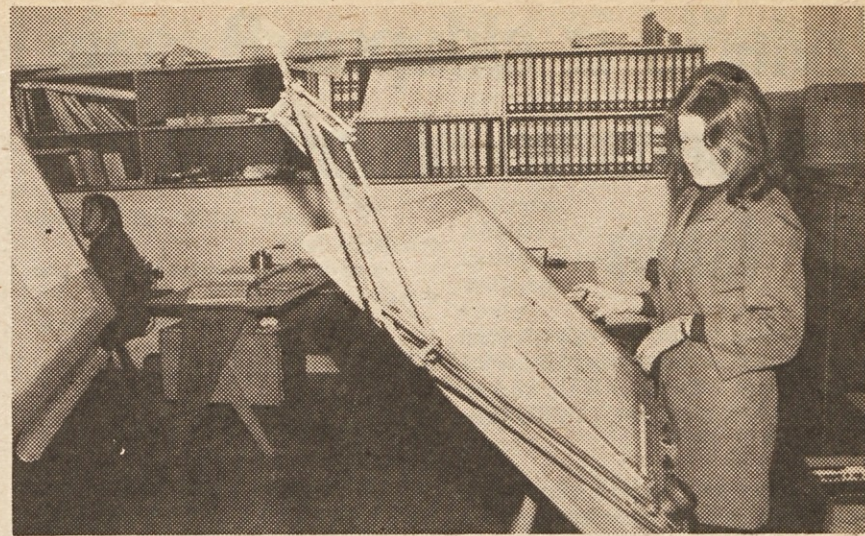

Janez Trlep ravna kotve za termostop.

stnih kondenzatorjev, s čimer bo tovarna lahko krila asortimansko vse potrebe tudi najbolj zahtevnih zahtodnih kupcev. Njeno ime je na tujih trgih zdaj že znano po kakovosti, radi pa bi v tem pogledu dosegli raven vsaj evropskega proizvajalca tovrstnih elementov za elektroniko, ki bi bil stanju solidno in pravočasno izpolniti vsa naročila tujih kupcev. Tu bo tovarni pomagala tudi predvidena nova organizacijaproizvodnje.

Kolektivno tovarne v Žužemberku bi bilo zeleti, da bi v svojih načrtih čimprej in čimbolje uspela in, da bi bilo kar najmanj neugodnih gibanj na tujem, ki bi lahko zavirali njeno nadaljnjo uveljavitev na svetovnih tržiščih.

— J. C. —

Stanka Kren je merilni tehnik življenjske dobe kondenzatorjev.

Iskrin računski center že s polno paro

Z novim letom je začel v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani delovati Računski center z računalnikom IBM 370/135. Zmogljivost računalnika je 144.000 znakov, poleg tega pa imajo v centru še dvakrat po dve enoti hitrih magnetnih trakov ter dvakrat po tri enote magnetnih diskov in hitri printer, ki piše okoli 1100 vrstic na minuto. Vsi stroji so izredno sodobni ter v vsakem pogledu opravičujejo odločitev, da smo jih vzeli v najem.

Med pogovorom z vodjo računskega centra Bojanom Picljem in drugimi delavci v centru so mi poudarili, da je osnovna naloga računalnika pomagati ohraniti enotno tržno funkcijo ZP Iskra. Po novi ustavi in po branžni reorganizaciji vsaka TOZD posluje samostojno, toda kljub temu mora biti nastop Iskre na trgu enoten. In s tem računalnikom bomo skušali neko ohraniti: enoten cenik, enoten imenik kupcev, enotno označevanje prodajnih območij, enoten nastop pri izterjavi, ohraniti vse možnosti pri raziskavi trga ipd., pri vsem tem pa omogočiti temeljnim organizacijam takšne podatke, da bodo lahko poslovale tako, kot jim to zagotavlja ustava.

Seveda je glavna naloga računskega centra v fakturiranju, med drugim pa tudi vodijo saldakonte, delajo obračun uvoznih zaključkov in pa kompletni obračun izvoznih zaključkov za ZP Iskra.

Vse našete funkcije omogočajo celovito raziskavo trga in planiranje na ravni ZP, hkrati pa računski center posreduje podatke do ravni sektorja znotraj posamezne temeljne organizacije. Se bi lahko naštevali, kaj vse zmore računski center, morda samo še naslednje dejavnosti — obdelave s področja evidenc, obračun osebnih dohodkov, personalna statistika, obračun potrošniških kreditov, spremljanje zalog gotovih izdelkov in rezervnih delov, obdelujejo stroške in še in še.

Eden od osnovnih namenov računskega centra pa je ta, da pokriva večji del potreb po informiranosti „prebivalcev“ PPC, v katerem so komercialne vseh branž in pa vodstvo SOZD ZP Iskra. VŠvezi s tem pokriva računski center ves komercialni cikel in pa obdelavo tistih informacij, ki so pomembne za celotno sestavljeno podjetje, s čimer omogoča odločanje samoupravnih in vodilnih struktur.

lad

Sindikalni občni zbor v Železnikih

V soboto, 1. februarja zvečer, so imeli v Železnikih redni občni zbor sindikalne organizacije tovarne elektromotorjev in gospodinjstskih aparatov, katerega se je udeležilo okrog 400 članov delovnega kolektiva in številni gostje.

Po uvodnih formalnostih, izvolitvi delovnega predsedstva in običajnih komisij je o dosedanjem delu obširno poročal predsednik izvršnega odbora sindikalne organizacije Janez Rakovec.

Iz poročila je bilo razbrati dokaj plodno delo te sindikalne organizacije na vseh toriščih dela, zlasti pa še aktivnost njenega izvršnega odbora pri razreševanju tekoče problematike v tovarni. Izvršni odbor je v obdobju med dvema občinama zboroma imel petnajst samostojnih rednih sej, na katerih so obravnavali vsa najbolj aktualna vprašanja, petkrat pa se je v tem času sestal skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, da bi skupno do določenih vprašanj zavzeli ustrezna stališča.

Tudi na ostalih toriščih dela je bil izvršni odbor sindikalne organizacije aktiven, vendar bomo širšo dejavnost

sindikata obdelali kdaj drugič. Ne brez uspeha je bilo delo na področju priprav za reorganizacijo ZP Iskra, pri pripravi samoupravnega sporazuma o združitvi obeh temeljnih organizacij združenega dela v tovarni z ostalimi TOZD v Industrijo široke potrošnje.

Glede na dobro pripravljen občni zbor in na široko problematiko, ki se dandanes pojavlja malone v vsaki delovni organizaciji, je bilo pričakovati, da se bo po poročilu predsednika in drugih razvila široka razprava, vendar so vsa prizadevanja delovnega predsednika in nekaterih, ki so skušali razgibati živahnejši pomenek, bila zaman.

Ob tej priložnosti so na občnem zboru sprejeli tudi pravila osnovne sindikalne organizacije, sledilo pa je nagajevanje jubilarov 25-, 20-, 15- in 10-letnega dela v tovarni, o čemer poročamo v posebnem sestavku.

Po volitvah, na katerih so izbrali novo sindikalno vodstvo za naslednje obdobje, se je razvil prijeten družabni večer, s katerim navadno v Železnikih zaključijo vsak občni zbor svojega sindikata.

— J —

Anica Glavan pri strojni metalizaciji keramičnih kondenzatorjev.

Z občnega zbora sindikata Elektromotorjev.

Iz vlečki iz sklepov 8. seje predsedstva skupščine ZP Iskra

Predsednik Vladimir Logar je prisotne seznanil z dnevnim redom seje Poslovnega odbora SOZD, ki bo dne 3. 2. 1975, in zasedanja DS SOZD, ki bo dne 4. 2. 1975.

O posameznih točkah dnevnega reda so bile podane naslednje ugotovitve, oz. stališča:

Zasnove programsko-poslovne usmeritve TOZD

Glede na to, da TOZD niso posredovale nobenih pripomb, oz. spremenjvalnih predlogov, da pa je kljub temu v programski zasnovi precej vprašljivih stališč in ocen s strani kolegijških izvršilnih organov SOZD, predsedstvo predlaga, da se zasnove poslovno-programske usmeritve SOZD ZP elektrokovinske industrije Ljubljana vzamejo na znanje, pri čemer naj služijo kot izhodiščni material za izdelavo srednjeročnega načrta ISKRE in GORENJA.

Ocena poslovanja SOZD za leto 1974 in gospodarski načrt za leto 1975

Predsedstvo ugotavlja, da so ocene trenda gospodarske rasti, vsebovane v gospodarskem planu SOZD za leto 1975 precej nerealne (kar še posebej velja za ZP „GORENJE“ – čemur vzrok je med drugim tudi različna metodologija planiranja). Zato naj ima ta material le informativni karakter, ki ga je potrebno uskladiti tudi na poslovnih strukturah ZP, pri čemer pa naj se ob razpravi na DS SOZD upoštevajo tudi konkretne pripombe predsedstva Skupščine, morebitne pripombe kolegijških izvršilnih organov in pripombe ostalih.

Konkretne pripombe predsedstva Skupščine pa se nanašajo na naslednje:

- V samem tekstu je premalo poudarka dano:
 - o vprašanju zaposlovanja in produktivnosti dela,
 - vprašanju raziskovalno-razvojnega dela in inventivne dejavnosti,
 - vprašanju zmanjšanja uvoza in povečanja izvoza
 - vprašanju ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja
 - primerjava ocene gospodarske rasti v resoluciji o družbenoekonomski politiki republike z oceno SOZD EKI ne daje realne slike, predvsem pri naslednjih postavkah:
 - industrijska proizvodnja z vgrajenim porastom cen,
 - zaposlenost,
 - produktivnost dela,
 - porast bto družbenega proizvoda,
 - nominalna rast sredstev za reprodukcijo (akumulacija)
 - izvoz, uvoz
- V zvezi s predlogom začasnega stroškovnika za leto 1975 za SOZD EKI, ki znaša N din 7.400.000, je bilo dogovorjeno, da je potrebno najprej izdelati samoupravni sporazum o obsegu dela skupnih strokovnih služb, o kvalifikacijski strukturi, o višini OD, na osnovi česar naj se izdelajo merila za prispevke posameznih temeljnih organizacij, do takrat pa velja ključ za delitev stroškov, ki je bil že sprejet,

t.j. za vse temeljne organizacije enaka višina prispevka.

Tak sporazum mora biti izdelan do konca meseca februarja.

Predsedstvo smatra, da je potrebno podvzeti vse ustrezne korake za dejansko čimhitrejši in čimbolj učinkovito zlitje obeh ZP – tako organizacijsko kot personalno – kar bo predstavljalo racionalnejše in učinkovitejše poslovanje.

Predsedstvo predlaga, da se stroški SOZD predvidijo in odobravajo za vsak kvartal posebej, kar naj se financira iz sredstev obeh ZP.

Informacija o predvideni integraciji „Gorenje“ – „Obod“ Cetinje

Predsedstvo se strinja s pismeno obrazložitvijo generalnega direktorja ZP ISKRA, naslovljeno na gen. dir. „Gorenja“ tov. Atelška, v kateri je izraženo nezadovoljstvo glede pristopa oz. načina obravnavanja problema v zvezi s predvideno integracijo „Gorenje“ – „Obod“ Cetinje.

Poročilo komisije za realizacijo 24. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev v SOZD elektrokovinske industrije Ljubljana

Komisija, imenovana na 1. zasedanju DS SOZD za realizacijo 24. člena Samoupravnega sporazuma bo svoje poročilo izdelala do naslednje seje Poslovnega odbora SOZD.

Razno:

Predsedstvo se strinja s predlogom Odbora za programiranje razvoja SOZD elektrokovinske industrije Ljubljana glede predvidene investicije v Tovarno kondenzatorjev in predelavo plastičnih mas v Rogatcu.

ZASEDANJE POSLOVNEGA ODBORA ZP ISKRA IN GORENJE

Enotno za dosego skupnih ciljev

„Osební dohodki morajo biti odvisni od produktivnosti, bodoče planiranje mora temeljiti na enotnih kazalcih, prodaja izdelkov v letu 1975 je odvisna od kupne moči prebivalstva, proizvajati moramo izključno kvalitetno blago, vsi delavci Iskre in Gorenja se moramo močno zavzeti za izpolnitev letošnjih planov, potrebno je skrajno varčevanje in znižanje stroškov, znižati izostanke od dela in dvigniti produktivnost dela z boljšo organizacijo dela in tehnologijo,“ to je nekaj stališč in ugotovitev poslovnega odbora združenih podjetij Iskre in Gorenja, ki je zasedal v ponedeljek, 3. 2. 75, pod vodstvom predsednika Ivana Atelška.

Najvažnejše zaključke omenjenega zasedanja poslovnega odbora EKIL lahko strnemo v nekaj najbolj bistvenih točk:

1. Težave, ki se pojavljajo vsakodnevno na tržiščih v državi in v zunanji trgovini, je treba sporazumno reševati, zato se morata „komerciali“ obeh ZP takoj dogovoriti o skupnih akcijah in o usklajenem nastopu na trgu in na vseh forumih, kjer se obrav-

ju elektronskih sestavnih delov z 286,5 mio DM. Težišče projektov bo na integriranih vezjih, opto-elektronskih sestavnih delih, razvoju materialov, proizvodnih postopkih in na raziskavah osnov novih elementov.

V takem kratkem poročilu o sejmu je seveda nemogoče podati kakršna koli podrobnejši pregled prikazanih dosežkov. Morda lahko obiskovalec dobi nek vtis o novih smereh razvoja, na katerih se koncentrirajo raziskovalno-razvojni naporí firm, morda lahko dobi tudi občutek, katera področja uporabe se odpirajo s sodobnimi elementi in tehnologijami, vendar je težko podajati splošne ocene.

Kljub temu bi lahko rekel, da omogočajo prikazana integrirana vezja s pristopnejšimi cenami in visoko stopnjo integracije na eni strani ter hibridna debeloplastna vezja s svojo prilagodljivostjo na drugi strani, nove možnosti v tehniki obravnavanja podatkov in avtomatizaciji (mini in mikrop procesorji), v avtomobilih (ne toliko za modernizacijo sedanjih elektronskih naprav, temveč za izboljšanje varnosti in zmanjšanje onesnaženja okolja), v urnih mehanizmih (nadomeščanje mehanskih z elektronskimi), v elektronskih telekomunikacijskih sistemih itd. Nadalje je na vidiku naslednja generacija integriranih optoelektronskih vezij (n. pr. integrirani fotosenzorji), hibridna integracija posameznih fotodiod v maloslikovne displeje in končno v perspektivi sistemi „integrirane optike“. Ne nazadnje je morda zanimivo še poudariti, da se z večjo stopnjo integracije znižujejo cene sklopov za barvne televizorje, kjer bo možno plasirati ob novih konceptih vezij pomembne količine integriranih vezij. Mimogrede: verjetno se je skoro vsak udeleženec vsaj za hip ustavil na stojnici firme Aviatronik, ki je nudila elemente-displeje na osnovi tekočih kristalov, ki bodo morda izrinili vse druge vrste iz elektronskih namiznih in žepnih računalnikov in elektronskih ur.

(Ob poročilu o sejmu moram seveda tudi omeniti nastop Iskre, ki je imela stojnico na istem mestu kot predlani. Ni kaj reči, stojnica je bila solidno urejena, vendar nekako dolgočasna. Tudi izdelki ne kažejo, z nekaj izjemami, novih idej in vzbuja jo vtis, da smo malo ob strani burnega toka napredka v sodobnih elektronskih sestavnih delih.)

M. S.

Plodno delovanje pevskega zbor

V okviru komisije za kulturo pri sindikalni organizaciji Iskre-Elektromehanike že tretje leto uspešno deluje poleg drugih kulturniških skupin tudi moški pevski zbor „ISKRA“. Zbor je do sedaj imel že več kot 30 nastopov in več samostojnih koncertov. Večkrat je bil omenjen kot eden najboljših in perspektivnih moških pevskih zborov v Kranju. Pred nedavnim je zbor ocenila tudi Komisija za odrasle pevske zборе – Strokovnega

nava problematika tržišstva in gospodarjenja ter pogoji gospodarjenja in poslovanja; vsekakor je potrebna večja vsestranska aktivnost.

2. Proizvodni plan obeh ZP skupaj predvideva za l. 1975 izdelkov v vrednosti približno 1200 milijard starih dinarjev, kar je zelo ambiciozen načrt, vendar ne neostvarljiv. Zanj se je treba skrajno angažirati, pri čemer imajo glavno nalogo in odgovornost direktorji TOZD ter tehnični kader: organizatorji dela in tehnologi, ki so zadolženi, da s svojimi novimi rešitvami omogočijo nadaljnji dvig proizvodnje.

3. Glavna letošnja usmeritev Iskre in Gorenja mora biti IZVOZ! Plan v višini 150 milijonov dolarjev je treba izpolniti za vsako ceno, ker brez izvoza ni uvoza, ta pa je pogoj za ostvareitev celotnega proizvodnega plana. Jugoslovanski trg postaja preamajhen, zato smo prisiljeni izvoziti blaga v vrednosti 40 % celotne letne proizvodnje.

4. Nabavo repromateriala moramo preorientirati iz uvoza na domače proizvajalce povsod tam, kjer nam ustrežata njegova kvaliteta in cena, odločno pa se moramo boriti proti pretirano visokim cenam domačega repromateriala, ki so nekatere tudi do 40 % višje od uvoznih.

5. Jugoslovansko tržišče je enotno tržišče, zato je Iskra in Gorenje borita proti zapiranju v republiške meje, na drugi strani pa se tudi naša podjetja ne smejo širiti samo v Sloveniji, temveč morajo ohraniti status jugoslovanske gospodarske organizacije in se razširiti na celotnem jugoslovanskem ozemlju. Predvidene so že naslednje integracije: Obod – Cetinje, dalje sorodne organizacije v Gnjilanah, Somboru, Kikindi, nova tovarna v Rogatcu...

6. Nobena integracija v bodoče ni možna brez predhodnega soglasja delavcev Iskre in Gorenja; prav tako ni mogoče graditi nobenih novih kapacitet v enem ali drugem ZP, ki bi imele za posledico novo prekrivanje proizvodnih programov. Gorenje je opustilo namero proizvajati sesalce, likalnike, fene in radioaparate ter Iskri v celoti prepušča tudi razvoj in proizvodnjo kompresorjev za hladilne aparature.

7. Združeno podjetje Elektrokovinske industrije Maribor, ki se želi priključiti našemu podjetju, lahko opravi vse potrebne priprave za dejansko vključitev s 1. 1. 1976, letošnje leto pa naj bo leto povezav in postopnega vključevanja v poslovanje podjetja po posameznih področjih.

8. Poslovodni odbor se zavzema da strokovne službe obeh ZP Iskre in Gorenja ter odgovorni vodilni delavci teh služb v najkrajšem času pripravijo analize dosedanjega prekrivanja programov s predlogi ustreznih rešitev, predlog koordiniranega delovanja komercialnih služb in enotnega nastopanja na trgu (rok: 31. 3. 1975), takoj je treba pristopiti k izdelavi plana za l. 1976 (rok: 31. 5. 75).

9. Temeljito je treba pripraviti in studiozno obdelati predlog zlitja obeh združenih podjetij, za kar je zadolžena posebna komisija, ki mora o svojem delu redno poročati na vsakem zasedanju poslovnega odbora, dokler svoje delo ne dokonča.

I. S.

odbora za glasbo pri predsedstvu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij SR Slovenije v Ljubljani. Komisija meni, da ima zbor zelo raznolik in obsežen program, ki mu omogoča kvalitetno rast in pester izbor še naprej. Pevski zbor „ISKRA“ vključuje v svoj zanimivi repertoar tudi kompozicije renesančnih mojstrov, ki tvorijo največkrat tudi obvezen del skladb na tekmovanjih pevskih zborov doma in v tujini, ki se jih udeležujejo najboljši jugoslovanski zbori.

Uspehi moškega pevskega zbora „ISKRA“ bodo v bodoče lahko še večji. Pričakujejo pa, da se bo v zbor vključilo čim več mladih delavcev, kar bo še bolj popestrilo glasovno ubranost našega priljubljenega pevskega zbora.

Alojz Boc

Electronica 74 v Münchnu

Sejem Electronica v Muenchnu si je pridobil resničen strokovni sloves. Od leta 1964, ko se je pričel kot razstava ameriških firm, ki so si hotele osvojiti nemško tržišče (takrat je imel le 4.000 m² neto razstavnega prostora in le 100 razstavljalcev), je v letu 1972 narasel na približno 28.000 m² z 861 razstavljalci, letos pa že na več kot 34.000 m² in 957 razstavljalci iz 31 držav. Razlog za to je nedvomno posluh, ki so ga imeli organizatorji za potrebe sodobne elektronske industrije, ki ne rabi samo sestavne dele,

temveč tudi polizdelke in pomožne materiale ter sodobno proizvodno in merilno opremo. Temu ustrezno so pritegnili razstavljalce opreme. Na letošnjem sejmu (21. – 27. 11. 1974) je med novimi razstavljenimi izdelki zavzemala oprema 40 % novitet. Seveda je razlog za to tudi burni razvoj novih tehnologij in uporaba novih materialov. Statistični podatki o novostih nam povedo, da se nanaša preko 50 % na sestavne dele in podsklope in sicer:

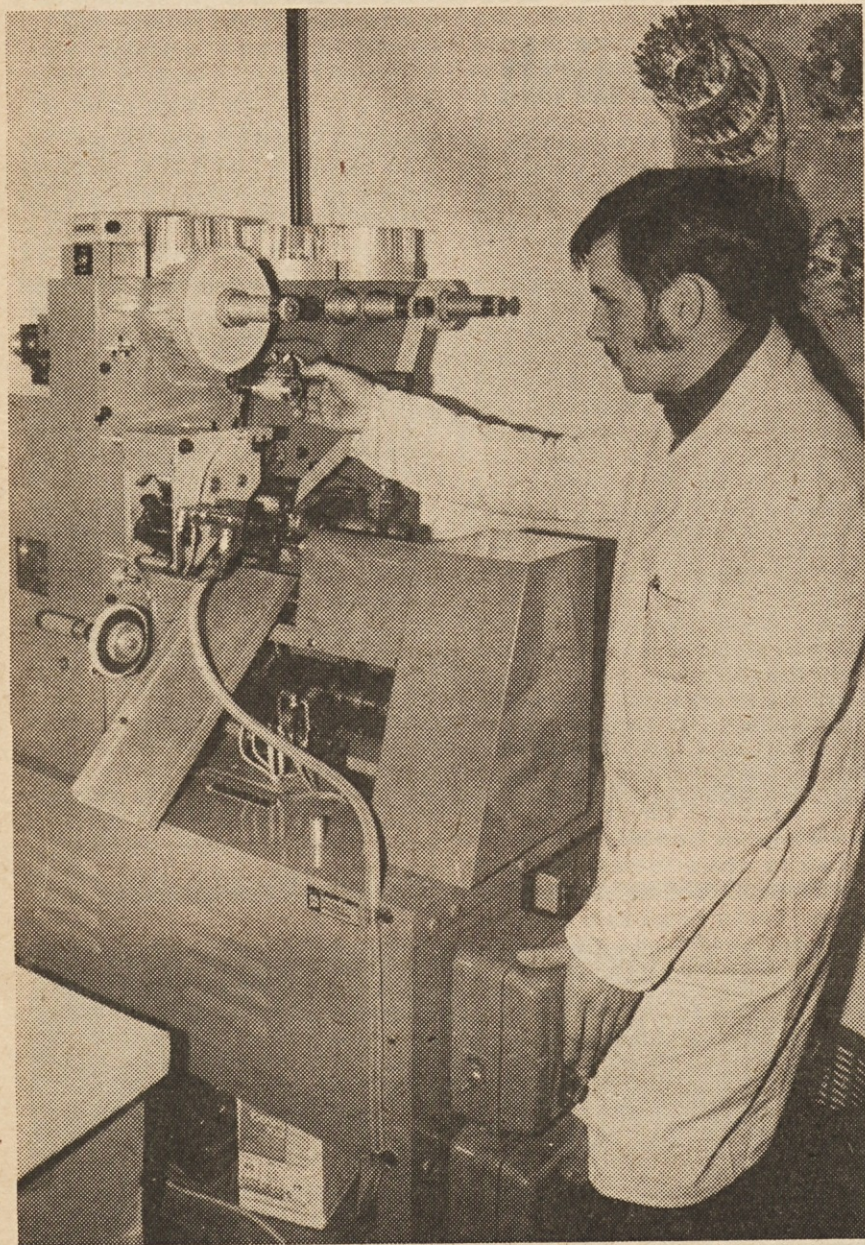
- diode in aktivni sestavni deli
- pasivni sestavni deli
- električni sklopi (vključno integrirani vezja)
- sestavni deli in sklopi s pretežno mehanskimi funkcijami

Tudi letos je organiziral Zvezni strokovni odbor za sestavne dele in materiale pri Jugoslovanskem komiteju za ETAN kolektivno potovanje na muenchensko razstavo. Dober sloves sejma Electronica in ugoden aranžma potovanja ter udeležencem ustrezajoč časovni raspored so pritegnili na potovanje 220 strokovnjakov tako, da je odšlo na pot 5 avtobusov turističnega podjetja SAP, kateremu so poverili izvedbo potovanja.

Iz Iskre je bilo približno 125 udeležencev, od tega največ iz Raziskovalnega inštituta, iz Industrije elementov in zabavne elektronike, iz Elektromehanike v Kranju in iz tovarne Polprevodniki v Trbovljah.

Letošnji časovni program je omogočil hitrejšo potovanje, ki je trajalo le osem ur, dobre predhodne priprave pa hitro razdelitev sob v hotelih, pa tudi razdelitev vstopnic, katalogov in načrtov Muenchna vsem udeležencem. (Udeleženci so bili zadovoljni, nekaj upravičenih pritožb je bilo le glede nekaj sob, ki bi morale biti s tušem, a so bile brez.)

Ze otvoritev sejma pa tudi kasnejša otvoritev 6. mednarodnega kongresa Mikroelektronik je pokazala z udeležbo predstavnikov oblasti na izreden pomen, ki ga pripisujejo Nemci temu specializiranemu sejmu. Omenjeni kongres je na primer otvoril zvezni minister za znanost in tehnologijo H. Matthofer. Kot vsi vemo je elektronika pomembna veja svetovnega gospodarstva: obseg proizvodnje elektronskih elementov je v svetovnem merilu dosegel mejo 55 milijard DM (v ZR Nemčiji cca 4 milijarde ND), računajo pa, da se bo do leta 1980 ta meja pomaknila na 100 milijard DM) v svetu (v Nemčiji pa na 6,7 milijard DM). Nemci ugotavljajo, da rabiyo v letu 80 industrijo, ki se bo še nadalje razvijala, ne da bi povečevala onesnaženje okolja. Taka industrija je elektronika, ki bo v okviru gospodarske rasti tudi omogočala bogatejšo ponudbo dobrin in uslug, ki bodo dajale čim več ljudem boljše življenje. Zato bo do leta 1978 nemško zvezno ministrstvo za znanost in tehnologijo podprlo raziskave in razvoj na področ-

V TOZD Elektroliti v Mokronogu močno povečujejo proizvodnjo, zato pa potrebujejo nove delavce. To je problematično in zato o zaposlovanju več prihodnjic. Na sliki: Jože Brajer dela na navijalnem avtomatu.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektronsko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavec – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

Tovariš, preberi, razmisli in ukreni

V roke mi je prišel priročnik, ki ga je pod naslovom „Komuniciranje v delegatskem sistemu“ napisal Lenart Šetinc. Ker smo v našem časopisu do sedaj malo ali skoraj nič pisali o tej pomembni zahtevi celotnega samoupravnega sistema, smatramo za potrebno naše bralce, samoupravitelje, delegacije in delegate seznaniti o pogledih člana IO RK SZDL tov. Lenarta Šetince, ki se že vrsto let intenzivno ukvarja z vprašanji komuniciranja (znotraj SZDL in v najširšem družbenem okviru). S skrajšanim tekstom želimo vam in sebi pomagati pri obveščanju ter vas in sebe vzpodbuditi k razmišljanju o izboljšanju našega komuniciranja in obveščanja. Gradivo bomo objavljali v nadaljevanjih.

Lenart Šetinc v poglavju „pomen komunikacij za delegatsko razmerje“ govori o smislu delegatskega razmerja, ki je v tem, da se delavec neposredno in preko svojih delegatov samoupravno odloča o vseh bistvenih vprašanih družbene reprodukcije. Delavec na svojem delovnem mestu (in občan v svoji krajevni skupnosti) mora razpravljati o ključnih vprašanih razvoja svoje TOZD, delovne organizacije ter o ključnih vprašanih družbenega razvoja in o tem sprejema stališča in odločitve.

L. Šetinc dobesedno pravi: „Bistveni del samoupravnega odločanja je prav obveščanje in obveščenost. Delovni človek – občan mora razpolagati z informacijami o svojem položaju v temeljni organizaciji združenega dela in o njenem gospodarjenju, o krajevni skupnosti, ter o njenem položaju, o glavnih razmerjih delitve dohodka in o vprašanih, ki so v razpravi, o že izraženih splošnih in posebnih interesih na določenem področju in o stališčih drugih. Le tako se bo lahko vključil v proces samoupravnega odločanja.

Obveščenost in obveščanje sta pomembna elementa za celoten proces samoupravljanja, ne le za delegatska razmerja.

Nespametno pa bi bilo graditi nov sistem komunikacij za delegacijo. Treba pa je obstoječi sistem komuniciranja ustrezno prilagoditi v tistih primerih, ko ustreza samoupravni ureditvi. Preko istih služb, po istih kanalih se pretakajo informacije za samoupravne organe, delegacije in za delovanje same organizacije – temeljne samoupravne skupnosti. Vendar je treba poudariti, da delegatski odnosi in razmerja zahtevajo nove kvalitete v procesu informiranja.

Delegatski sistem pa tudi zastruje zahtevo po **kvalitetnih, resničnih, sprotnih in celovitih informacijah.**

Pred vse nosilce procesa obveščanja se tako postavljajo odgovorne naloge, ki jih bodo lahko opravljali le, če bodo ustrezno usposobljeni.

Zadnja dva odstavka sem prebral večkrat, da bi lahko v celoti razumel smisel te zahteve ter jo povezal z nalogami našega časopisa, ki jih ima pri celotnem obveščanju vseh naših delavcev – samoupraviteljev Iskre. Pri tem se mi nenehno poraja naslednja misel, ki jo nikakor ne morem odgnati:

Kdo v Iskri je pravzaprav moralno, politično in službeno zadolžen, da delavci in samoupravitelji Iskre, delegacije in delegati tekoče prejemajo „kvalitetne, resnične, sprotne in celovite informacije“ o vseh vprašanih, ki so pomembna za njihov družbenoekonomski položaj in za kar najbolj popolno in kvalificirano odločanje pri izvrševanju funkcij oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev“ (glej temeljna načela ustave SFRJ) – časopis Iskra? glavni in odgovorni urednik glasila? poslovodni organi in generalni direktor? predsednik skupščine? sekretar ZK, ZSMS? predsednik sindikata, ZB? ...?

Če vsi – potem nihče!

Nekaj rešitve oz. razjasnitve tega vprašanja nam daje vsebinska razprava pom. gen. dir. Boštjana Barboriča na I. zasedanju časopisnega sveta, ko je dejal, da mora vsaka OZD (organizacija združenega dela: TOZD, delovna organizacija in ZP) imeti odgovorno osebo, ki je usposobljena, pristojna in dolžna dajati informacije tako za interno uporabo, kot tudi sredstvom javnega obveščanja (tisk, radio, TV) in da je časopis (glasilo) Iskra lahko le eden izmed posrednikov teh informacij, čeprav verjetno med najvažnejšimi.

Če je to tako, potem moram ugotoviti, da kaj veliko teh „odgovornih“ oseb naše OZD nimajo, posebno pa ne takih, ki bi nam same dostavljale gradiva v objavljanje.

In zgodi se, da v neki delovni organizaciji predčasno zamenjajo vodstvo, v drugi zaradi takih ali drugačnih vzrokov zgori skladišče, v tretji je poslovna izguba, četrta se igra s potrpežljivostjo pete, ko šesti podarja proizvodni program sedme ne da bi se o vsem tem dogovorila z delovno skupnostjo Iskre. Vse to navajam samo kot primer, kajti to so vprašanja, ki zanimajo celo Iskro, ni pa nikogar, ki bi samoiniciativno dal tolmačenja in ustrezne informacije delavcem Iskre (preko lastnega ali skupnega glasila) in moremo, žal, često odgovore na zastavljena vprašanja iskati in dobiti preko dnevnega tiska, radia in TV.

Slabo in pomanjkljivo informiran samoupraviteljevec je, lahko rečemo, neinformiran oz. dezinformiran, kar preje škodi kot koristi tako samemu samoupravnemu sistemu in samoupravljanju kot tudi ugledu delovne organizacije, ki ima „tak način obveščanja!“

S tem mojim pisanjem in razmišljanjem nikakor nočem zmanjševati vloge in nalog, ki jih ima naše glasilo Iskra pri obveščanju samoupraviteljev Iskre kot tudi ne svoje odgovornosti pri opravljanju zaupane funkcije. Želim le, da si to odgovornost razdelimo, da delavci TOZD vedo, kdo je primarno zadolžen za „kvalitetne, resnične, sprotne in celovite informacije“ in kdo jih je dolžan objavljati.

Igor Slavec

S tečaji do potrebnega znanja

V tovarni elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu so v drugi polovici preteklega leta organizirali uspeh tečaj o varstvu pri delu. Res je sicer, da se je le-ta končal že nekako konec minulega novembra, vendar je spričo skrbne priprave in solidne izvedbe, prav tako pa tudi glede na število tečajnikov prav, da o njem spregovorimo nekaj več.

Tečaj o varstvu pri delu se je začel 8. avgusta in trajal do konca septembra, vendar so ga ponovili v času med 1. in 25. novembrom za vse tiste, ki ga v prvem terminu niso mogli obiskovati, ali pa ga niso opravili uspešno. Tečaj so v tovarni organizirali po 12 letih, zjaj pa je skupno 186 članov kolektiva (od 300 zaposlenih), obsegal pa je naslednje: pravna ureditev varstva pri delu, osnovni elementi varstva pri delu, tehnično varstvo (pri strojih in napravah), nevarnosti električnega toka, zdravstveno varstvo, itd. Tečaj je organiziral Zavod za tehnično izobraževanje v Ljubljani tako, da so vsi tečajniki iz vrst vodečih in strokovni delavci poslušali 20 ur predavanja, neposredni proizvajalci 12 ur in vodilni delavci 6 ur.

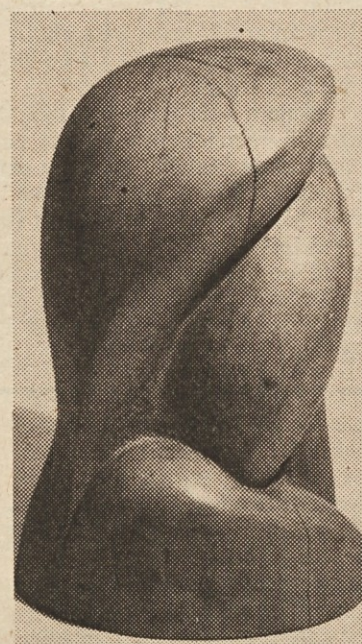
(Nadaljevanje na 8. strani)

Vabilo Iskrinim likovnikom

14. februarja bo v Ljubljani, verjetno v Iskrini poslovni stavbi na Trgu revolucije, ustanovni sestanek Kluba likovnikov – amaterjev ZP Iskra. Uro in točen kraj srečanja bomo sporočili naknadno. Interesente, ki se želijo včlaniti v ta likovni klub, obveščamo, da lahko dobijo potrebnejše informacije pri tovarišu Ivu Razboršku.

Njegov naslov je: Ivo Razboršek, IC Marketing služba za raziskavo tržišča, Trdinova 3, 61000 Ljubljana. Lahko mu tudi telefonirate na številko 314-544.

Že zdaj lahko zapišemo, da je zanimanje za ustanovitev kluba izredno veliko, saj so se tov. Razboršku prijavili že mnogi znani likovniki iz našega podjetja. Prepričani smo, da bo ta klub zaživel, kar pa je povsem razumljivo, saj je v Iskri veliko zanimanje za likovno umestnost.

Ena izmed stvaritev Lojzeta Campe.

Tajnica direktorja TOZD si je lomila prste, ko je mrmrajoče pretpikavala zapisnik. Pravzaprav si je lomila le štiri, kajti prehod od delavke do tajnice je bil le prehiter. V dokaj dolgem stažu na novem delovnem mestu še ni uspela tipkarske sposobnosti spraviti na primeren deseterprstni sistem. Sicer pa, saj pri nas imamo veliko štiriprstnih tajnic in ena Špela več ali manj ni tak problem.

Pa še s štirimi prsti ji nekako ni šlo. Tudi danes ni bila skoncentri-

Literarna sozvočja

PRISPEVKI NAŠIH
DELAVK – PESNIC

TRENUTEK

*Kri mi polzi po obrazu
slisim tvoj stok
vidim zelene veje, ki se prepletajo v večnost
čutim večnost trpljenja.
Gnusi se mi kri, ki mi polzi po obrazu
gnusi se mi tvoj stok
gnusijo se mi zelene veje, ki se prepletajo v večnost
sovražim večnost trpljenja
ki trepetava v daljavi
in se dviga v potapljanje krvi,
ki mi polzi čez obraz
skozi sebe v večnost
do nizkotnosti slasti teme.*

DOMOTOŽJE

*Tu na tujem sem se v zvezde zastrmel;
vse bolj in bolj se zdijo mi poznane...
Na zvezde, to luči nešteti je odsev,
ki v meji domovini so prižgane.*

*Morda pa to so drobceni kristali
tistega snega z naših vseh planin,
ki v tem nebu tujem se zrcali,
na katere ne zbledi spomin.*

*V ogledalu nočnega neba
vidim, vidim pesek ves bleščeč in bel.
To je pesek mojega morja;
tak je bil takrat, ko sem slovo vzel.*

*O vroča želja nosi me nazaj,
da vidim enkrat vsaj
svoj dom, domači kraj,
kjer ostal je nepozabni doživljaj!*

*O želja, naj ne bo pregrad ne mej;
nosi me naprej in vse dotlej,
da zopet srečen bom kot prej,
varen pred viharji sredi oljčnih vej...*

JELKA NOVAKOVIČ, IEZE

HUMORESKA

Življenjska (ne)moč tajnice Špele

rana. Toliko skrbi se ji je vteplo v glavo:

– kako je s sinom, je odšel na predavanje na fakulteto, ali je dobil direkten avtobus, da mu ne bo treba predsedati?

– kako je s hčerko, je tisti Jože zadosti dober, ali pa jo bo samo izkoristil?

– kako je z možem, je odšel na vožnjo, ali pa se je preveč zadržal v gostilni že navsezgodaj, da bo imel spet težave s prometno policijo?

Že četrtrič je odvila prvi list zapisnika iz pisalnega stroja, kajti ponovno se je grdo zmotila.

Domačim težavam so se pridružile še tiste iz kolektiva. Tajnica Špela ima namreč tak karakter, da bi rada vsem pomagala, vsem vse dala (vendar ne svoje), vsakemu priklimala, vsakemu dala v celoti prav, sploh pa če je med štirimi očmi. A škoda, o vsem tudi tajnica Špela ni in ne more biti povsem informirana. So stvari, ki so tudi njej znane le na pol. Iz polovice pa je težko sestaviti celoto, še posebej tedaj, ko tudi prva polovica ni povsem v skladu z resnico. Vendar prav v takem sestavljanju in kombiniranju je tajnica Špela izjemen specialist.

Spet je vdela v stroj nov list. Med podboji vrat se je prikazal direktor. „No, Špela, ste že gotovi?“ je vprašal s prijaznim, neodločnim glasom. „Tako bom!“ je rekla zgolj toliko, da je nekaj rekla.

Napisala je že štiri vrste, ko je v sobo stopil tehnični vodja.

„Špela! Ali ste toliko, da bi še

midva napisala samo nekaj stavkov? Gre za kratko naročilo!“, je v svojem znanem pretirano previdnem stilu vprašal komaj slišno.

Špela je zavila oči nekam proti stropu.

„Tovariš Dolfe“, je rekla z glasnim poudarkom, „toliko dela imam. Zakaj pa ne nesete drugi, saj jih še imamo, ali ne?“

V tem hipu se je spomnila, da mora za mojstra Ferda vprašati v porodnišnico, če je žena že rodila, pa tudi sosedovi Vidi je obljubila, da

da ste vi edini, ki boste pričali v njegovo dobro. Pa vam je primer vsaj kolikor toliko poznan?“

„Jaz... hotela sem... veste... rada bi mu pomagala. Zmeraj sem trdila, da... Kaj sem hotela, ko me je pa tako lepo prosil. Veste, jaz tako rada pomagam, če le lahko... Saj nisem nič slabega mislila...“

Direktor se je pogladil po že skoraj sivih zaliscih. Prav dobro jo je poznal. Za marsikoga pa je bila velika odprta uganka, kako to, da tudi

tega delovnega mesta ni imel urejenega po svojih zahtevanih doslednih načelih oz. pravilih.

„Mislim“, je rekel počasi in preudarno, „da morate vodji kontrole tako povedati, da ne boste pričali v njegovo dobro, da ste se zmotili, da vam ves primer ni znan in sploh.“

„Seveda, tovariš direktor. Takoj mu bom povedala. Oprostite, da sem vas spravila v zadrego. Res nisem hotela. Objubljam, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Joj, ali sem ga tokrat polomila?“

Tajnica Špela je kot v sanjah odšla iz direktorjeve pisarne. Ponovno je sedla za pisalni stroj in tisti hip se je prav dobro zavedla, da tega zapisnika ta dan ne bo napisala. Preveč je bila zbegana. Preveč utrujena. Pa tudi to je vedela, da ne bo imela moči, da bi svojemu edinemu iskrenemu delovnemu prijatelju povedala, kako ni več na njegovi strani.

Še dobro, da je imela tistega lepega dne, vendar podobnega drugim, še toliko dela. Začela je s tem, da je v porodnišnico vprašala, če je Ferdova že rodila. Pa še toliko takih in podobnih važnih opravil ji je ostalo.

Ura se je bližala trinajsti in poklicali so jo, da priča pred disciplinsko.

Po končanem pričanju je bil direktor videti zadovoljen, saj se je bolj kot kdajkoli prej izkazalo, da četrtna, polovica le ni celota. Tajnica Špela pa je v sebi, čisto neke na dnu ugotovila, da jo je vsak dan manj. A tega le ni vedela, da ko se bo jutri soočila z edinim iskrenim delovnim prijateljem, jo bo še manj.

P. G.

Jezikovni tečaji štipendistov

Klub štipendistov Iskra sporoča, da bo tudi v pomladanskem semestru organiziral jezikovne tečaje. Zaradi negotovega finančnega položaja KŠI pa bodo tečajniki sami krili polovico stroškov posameznih tečajev (začetni, nadaljevalni, konverzacijski). Prijave sprejema Referat za štipendije, Prešernova 27, Ljubljana, do 7. februarja 1975.

Izvršni odbor KŠI

Janez Barle — najuspešnejši slovenski šahist

Najuspešnejši slovenski šahist v zadnjih letih in član S.D. Iskra je 22-letni mojster Janez Barle. Manj je znano, da je bil l. 1970 mladinski prvak Jugoslavije in da ima že nekaj mednarodnih uspehov kot član jugoslovanske mladinske reprezentance. Izhaja iz zagrebške šole, ker je s starši več let živel na Reki in v Zagrebu. Potem ko je na zadnjem šampionatu Slovenije v Šmarjeških Toplicah drugič osvojil naslov prvaka, mu je mojster A. Preinfalk zastavil nekaj vprašanj, na katera je takole odgovoril.

Kaj ti pomeni šah glede na to, da si se sicer posvetil študiju tehniške matematike, ki bo osnova za poklic?

„Šah mi je najpomembnejša dopolnitev življenjske poti. Ker s študijem nimam težav, se šahu lahko več posvečam in zato so tudi možni primerni uspehi. Brez poglobitve ni uspehov.“

In kako bi opredelil šah?

„Šahovska partija je predvsem spopad dveh osebnosti, dveh znanj in dveh volj, podobno kot sta jo tolmačila Lasker in Vidmar. Seveda pa ne bi smeli prezreti, da šah vsebuje tudi elemente znanosti in umetnosti, da je življenje v malem. Zato tolikšna njegova privlačnost.“

Bližnji načrti?

„Kar precej jih je: mednarodni turnir v Prištini, kvalifikacijski turnir za šampionat Jugoslavije z željo, da bi si priboril vstop na sam šampionat, ter Vidmarjev memorialni turnir v juniju 1975. To bo malo zavrlo končanje študija matematike, toda zdaj je še pravi čas za napredovanje do mednarodnega mojstra. To je realen cilj in logičen napredek glede na vložene napore.“

Mi bi ga lahko dopolnili, da tudi glede na nadarjenost. Zapis nadaljujemo s tem, da mu je na mednarodnem turnirju v Prištini za las ušel prvi „bal“ za naslov mednarodnega mojstra, potem ko je po dolgi nočni borbi v zadnjem kolu boljšo partijo proti mednarodnemu mojstru izgubil. Zatem je sledil njegov največji dosežek: uspeh, ko si je kot edini mojster priboril pravico nastopa na 30. jubilejnem šampionatu Jugoslavije v Novem Sadu, v februarju in marcu letos. Na kvalifikacijskem turnirju je namreč delil prvo do sedmo mesto, kar je že samo po sebi nenavaden rezultat ter kaže na izredno borbenost in izenačenost tekmecev. To pot mu je v podobni dramatični partiji v zadnjem kolu uspelo ugnati vele mojstra Janoševića.

Zdaj bomo s še večjim zanimanjem spremljali njegove borbe na šampionatu in na Vidmarjevem memorialu.

A. Preinfalk

ljane, v katerem sodelujejo kar štiri Iskrine ekipe: v II., III., V. in VI. ligi. Medtem ko so ekipe Iskra I, Iskra II, in Iskra IV v prvem kolu zabeležile zmago nad svojimi nasprotniki, je ekipa Iskra III prvo srečanje izgubila, ker so bile odigrane zaradi odsotnosti igralcev samo tri partije.

V drugem kolu prvenstva so se v četrtek, 30. januarja, naše štiri ekipe odrezale takole:

Ekipa Iskra I je z rezultatom 3 : 3 končala srečanje II. kola s šahisti podjetja IMP, pri čemer sta naša šahista Janez Kumše in Ernest Petrič partiji dobila, Milovan Rulić in Vito Soukal pa remizirala. Ima 7,5 točk.

Ekipa Iskra II je gladko premagala šahovsko ekipo Pionir II in si tako z 9,5 točkami utrdila položaj na čelu lestvice II. lige. H tako odločni zmagi so pripomogli šahisti Dane Černe, Anton Jerina, Jože Špende, Marja Mrak, Jurica Zdravec in Stane Furlan.

Ekipa Iskra III je to pot premagala z rezultatom 4 : 2 ekipo šahistov Yulona in popravila vtis iz prvega kola. Po drugem kolu ima ta ekipa 6 točk, za zmago v tem dvoboju pa so bili zaslužni Slavko Fon, Pavle Jereb, Stane Cimerman in Spasoje Kosorić.

Ekipa Iskra IV je v drugem kolu podlegla šahistom tovarne LEK z rezultatom 2 : 4. Tako ima po drugem kolu skupno 5,5 točk, zmagala pa sta v tem kolu naša šahista Darko Božič in Vinko Preskar.

V tretjem kolu prvenstva, ki je bilo odigrano v četrtek, 6. februarja, pa so se naše ekipe srečale: Iskra I z ekipo PTT, Iskra II z ekipo Kolinske tovarne, Iskra III z ekipo SDK in Iskra IV z ekipo Komet III. Ta srečanja so bila že po zaključku naše redakcije, zato bomo o izidih tretjega kola sindikalnega prvenstva Ljubljane poročali prihodnjic.

B. Brezigar

Nove točke

V prejšnji številki smo zabeležili rezultate prvega kola letošnjega sindikalnega šahovskega prvenstva Ljub-

PORTRETI ISKRAŠEV

Milan Osredkar

Še pred novim letom sva se zmenila, da bova imela intervju o dejavnosti mladinske organizacije v Iskra Commerce. S 1. januarjem, ko smo se v Iskri branžno organizirali, pa članek o tem ne bi imel več takšnega pomena kot preje. Kljub temu sva se z Milanom sešla, beseda je stekla, seveda o čem drugem pa kot o mladini.

Naj dam besedo kar njemu.

„Po sklepih 9. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije v

Moravcih pri Murski Soboti smo se začeli v IC pripravljati na ustanovitve osnovne organizacije ZSM Slovenije. Obenem smo to organiziranost prilagodili reorganizacijskim spremembam v ZP. Kot je znano, je IC doživel precejšnje spremembe, zato smo tudi na področju organiziranosti mladine izvedli potrebne spremembe.“

V novem IC bodo odslej tri osnovne mladinske organizacije: v temeljnih organizacijah Domači in Zunanji trg ter v Skupnih službah. Del skupnih služb starega IC se bo po novem organiziral v osnovno mladinsko organizacijo Iskrine poslovne stavbe. Ta teden so tudi že imeli ustanovne sestanke vseh navedenih mladinskih organizacij.

Na vprašanje, kako ocenjuje delo mladine v nekdanjem Iskra Commerce, je Milan Osredkar kot sekretar te mladinske organizacije — to je še vedno, ker ga še niso razrešili — opozoril na plodno sodelovanje s Koordinacijsko konferenco ZSM Slovenije v ZP Iskra ter z Občinsko konferenco.

„Izvedli smo skoraj vse akcije, ki smo jih imeli v programu. Med najbolj uspešne bi uvrstil — na ravni ZP seminar v Portorožu, na ravni IC pa seminar v Jajcu. Slednjega se je udeležilo tudi 30 predstavnikov mladinske organizacije Iskrine filiale iz Beograda.“

Tale zapis se precej razlikuje od drugih člankov, ki jih uvrščamo v rubriko Portreti Iskrašev, saj skušamo v njih kar se da najbolj predstaviti delo in življenje posameznikov v Iskri.

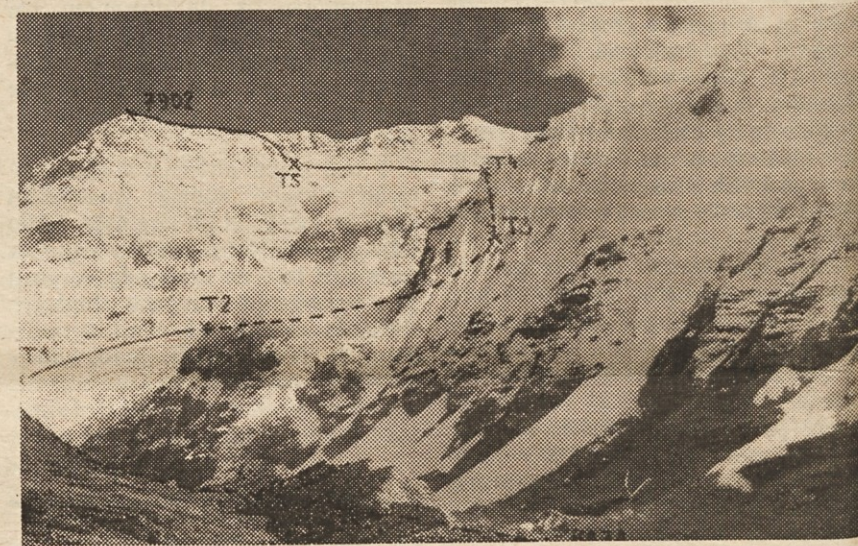
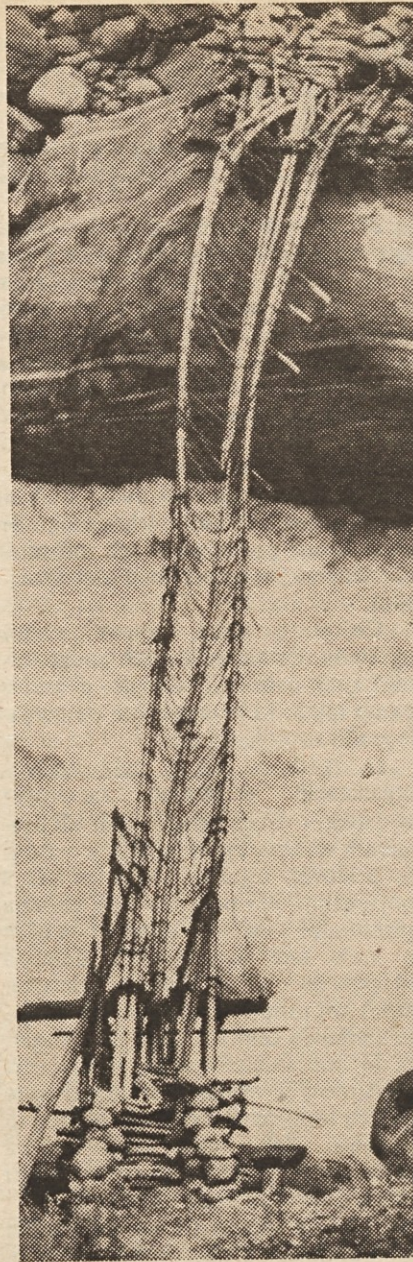
Milan Osredkar ni namreč o sebi hotel povedati kaj več, dejal je le, naj zapišem, da je po poklicu voznik v organizaciji Iskrine poslovne stavbe, da rad opravlja svoj poklic ter da se je izučil za avtomehanika. Ves prosti čas — no skoraj vsega — porabi za delo v mladinski organizaciji, zato tudi ni čudno, da sva med najinim pogovorom zašla, točneje, da sva govorila skoraj samo o mladini. Opozoril me je še, da vsekakor ne smeva pozabiti na pomembnost delovanja mladine in da moram to vsekakor tudi zapisati. Poudaril je, da v nekaterih Iskrinih TOZD vodstva ne razumejo ali pa nočejo razumeti problema mladih, predvsem na področju političnega izobraževanja.

Ne vem, kaj naj bi še zapisal o Milanu Osredkarju drugega kot to, da je verjetno preveč skromen, toda takšen je in takšnega imajo v mladinski organizaciji tudi radi.

lad

Še odmev s Himalaje

Iz gradiva V. JAHO smo izbrali še nekaj posnetkov Staneta Belaka. Na levi sliki je značilen most iz bambusa, ki je edini prehod čez divje reke in potoke; na spodnji sliki: pri hoji navkreber so kjer se je dalo naši planinci s pridom uporabljati smučarske palice, seveda pa je marsikje prav prišel tudi cepin, še zlasti na večjih strminah, ki jih planincem na poti na vrh ni manjkalo.

Pogled na vrh Kangbačena iz baznega taborišča in vrtkana pot naše lanske himalajske odprave.

Čprav so naši višinski šotori skrajno enostavni za montažo, smo imeli zaradi mraza, vetra in višine precej dela s postavljanjem.

ZIMSKI VZPON NA GRINTAVEC

Planinska sekcija Elektromehanike Kranj bo organizirala v soboto, 15. februarja t. l.

zimski vzpon na Grintavec.

Odhod iz Kranja bo ob 5. uri zjutraj.

Za udeležence vzpona je obvezna zimska oprema, t. j. cepin in dereze. Prijave sprejema tov. Štefka Mrak, telefon 2953, do vključno četrta, 13. februarja.

Prispevek za izlet je 5 din za vsakega udeleženca.

V primeru, da bo zapadel nov sneg, vzpon odpade.

Natančnejše informacije bodo zainteresenti za vzpon dobili pred zaključkom prijav.

S TEČAJI

DO POTREBNEGA ZNANJA

(Nadaljevanje s 7. str.)

Glede na vsebino predavanj v tečaju je bil le-ta dobro pripravljen, zato tudi ni izostal končni ugodni rezultat, saj so ga vsi udeleženci uspešno zaključili.

V času med 15. novembrom 1974 in 10. januarjem 1975 pa so v tovarni izvedli tudi tečaj prve pomoči, v organizaciji Zavoda za varstvo pri delu. Tečaj je obsegal 40 ur predavanj

in praktičnih vaj s področja prve pomoči, udeležilo pa se ga je in uspešno končalo 45 delavcev. Strokovno sta tečaj vodila dr. Moškon in medicinska sestra iz Zdravstvenega doma na Viču, organizacijsko pa načelnik štaba civilne zaščite Vinko Škof.

Tudi za ta tečaj mirno lahko rečemo, da je ob skrbni pripravi in solidni izvedbi ter potrebni resnosti udeležencev samih, dobro uspel in udeležencem prinesel zaželeno teoretično in tudi praktično znanje, kar bodo v primeru potrebe lahko koristno uporabili.

—J. C.—

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta

JOŽETA MEZKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz vzdrževanja sitotiska tovarne ATC na Laborah za izraze sožalja, podeljeni venec in denarno pomoč.

Zalujoča sin Filip
in hčerka Albina Poredoš

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega brata

SLAVKA PRIBOVŠKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam pri traku trifaznega števca, za izraze sožalja in podeljeni venec.

Sestra Jožica Kržišnik

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi najinega dragega sinčka

BOŠTJANA REHBERGERJA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v pomožni orodjarni, v stiskalnici obrata števec in koordinantnega stikalnika, za tolažilne besede in za cvetje, s katerim ste zasuli njegov prerani grob. Zahvaljujem se tudi za spremstvo na njegovi zadnji poti in za denarno pomoč

Oče in mama
Franc in Angelca

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje dobre mame ANE SNEDIC se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem montaže tuljav relejev iz TEA za izrečeno sožalje, podeljeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoča hčerka
Anka Kepic